

*Файлы
и документы
25.0.1928
и 25.0.1928*

Пралятары ўсіх краін, злучайцеся!

СУВЯЗЬ САВЕЦКІХ ОРГАНАЎ ПА-
МІЖ САБОЙ І МАСАМІ—АСНОВА
САВЕЦКАГА БУДАЎНІЦТВА.

БЮЛЕТЭНЬ

САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ

БЕЛАРУСКАЕ ССР.
Магілёўская Акруговая
Калегія Абаронцаў

23 КРАСАВІКА 1928 г.

№ 4 (47).

IV-ы год ВYДАНЬНЯ.

ВYДАНЬНЕ КІРАЎНІЦТВА
СПРАЎ СНК І ЭКАНАМІЧНАЙ
НАРАДЫ БССР
МЕНСК—1928 г.

Пралятары ўсіх краін, злучайцеся!

СУВЯЗЬ САВЕЦКІХ ОРГАНАЎ ПА-
МІЖ САБОЙ І МАСАМІ—АСНОВА
САВЕЦКАГА БУДАЎНІЦТВА.

БЮЛЕТЭНЬ

САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ

БЕЛАРУСКАЕ ССР.

23 красавіка 1928 году.

№ 4 (47).

IV-ы год В Ы Д А Н Ь Н Я.

ВЫДАНЬНЕ КІРАЎНІЦТВА
СПРАЎ СНК І ЭКАНАМІЧНАЙ
НАРАДЫ БССР
Менск—1928 г.

БЮЛЕТЕНЬ
САВЕДУ НАРОДНЫХ КАМИТАТАУ
БЕЛАРУСКАЕ ССР

12 квітня 1920 года
№ 1 (10)

Л. МАНІН

З Ъ М Е С Т.

Частка афіцыйная

	Стар.
1. Пастанова Эканамічнай Нарады пры СНК БССР пра парадак атрымання акруговымі плянавымі камісіямі розных матар'ялаў і звестак ад цэнтралізаваных устаноў і прадпрыемстваў	4
2. Пастанова Эканамічнай Нарады пры СНК БССР пра парадак перадачы дзяржаўнай маемасці адным дзяржаўным органам другому	7
3. Абежнік Н. К. Фінансаў БССР пра абвяшчэнне „Палажэння пра Дзяржаўны Фінансавы Кантроль“	12
ДАДАТАК. Палажэнне пра Дзяржаўны Фінансавы Кантроль	12
4. Пастанова Н. К. Працы БССР пра ўвядзенне ў сілу на тэрыторыі БССР абавязковай пастановы Н. К. Працы СССР за 16/II 1928 г. № 91 „Правіла устройства, оборудования и содержания торговых предприятий“	21
5. Пастанова Н. К. Працы БССР пра дапаўненне свае пастановы за 6/II 1928 г. № 6 „Пра тэрміны сезонных будаўнічых работ“	21
6. Пастанова Н. К. Гандлю БССР пра ўстанаўленне гуртова-адпускных цэн на снапавязальны шпагат	22
7. Пастанова Н. К. Гандлю БССР пра ўстанаўленне гранічных адпускных цэн на цэгла	22
8. Абежнік Н. К. Земляробства БССР пра спасаванне тлумачэння Ляснога Кіраўніцтва НКЗ БССР да абежніку № 105	23
9. Пастанова Н. К. Земляробства БССР пра утварэнне ў Дрыбінскім раёне Аршанскай акругі паляўнічага забароніку	23
10. Часовыя правілы вэтэрынарна-санітарнага нагляду за экспартам за граніцу сырых жывёлавых прадуктаў	24
11. Часовыя правілы вэтэрынарна-санітарнага нагляду за экспартам за граніцу сьвіней	25
12. Інструкцыя Н. К. Унутраных Спраў і Н. К. Юстыцыі БССР пра парадак запавянення актавых кніг паводле новых форм	28
13. Абежнік Н. К. Унутраных Спраў і Н. К. Юстыцыі БССР пра рэлігійныя акты хрэсьбін, шлюб і пахавання і пра адназначыць загадчыкаў могілкаў	34
14. Абежнік Н. К. Юстыцыі БССР і Упаўнаважанага Н. К. Шляхоў СССР пры ўрадзе БССР пра межы дзеяння абежніку свайго за 2/IX 1926 г. № 206.	35
15. Абежнік Н. К. Асьветы БССР пра прыраўненне асоб, якія канчаюць вайсковыя школы, па агульнай асьвеце да скончэйшых навучальных устаноў Н. К. Асьветы БССР	35

16. Пастанова Н. К. Асьветы БССР пра разгортваньне з большым посьпехам школьнага будаўніцтва	36
17. Абежнік Галоўнага Кіраўніцтва Сацыяльнага Страхаваньня пры Н. К. Працы БССР пра ажыццяўленьне пастановы Рэспубліканскага Савету Страхаваньня пры Н. К. Працы БССР за 22/III 1928 г. „Пра сацыяльнае страхаваньне асоб, занятых ў наймах ў сялянскіх гаспадарках“	38
ДАДАТАК 1. Пастанова Рэсп. Сав. Сац. Страх. пры Н. К. Працы БССР пра зацьверджаньне правіл пра сац. страхаваньне асоб, занятых у наймах у сялянскіх гаспадарках	39
ДАДАТАК 2. Форма дагавору на сацыяльнае страхаваньне	47
ДАДАТАК 3. Форма заявы	48
18. Пытаньні і адказы 21—28	49

Т О З М А

ВВЕДЕНИЕ

—

1. Пастанова Эканамічнай Нарады пры Савеце Народных Камісараў БССР

ПРА ПАРАДАК АТРЫМАННЯ АКРУГОВЫМІ ПЛЯНАВЫМІ КАМІСІЯМІ РОЗНЫХ МАТАР'ЯЛАЎ І ЗЬВЕСТАК АД ЦЭНТРАЛІЗАВАНЫХ УСТАНОЎ І ПРАДПРЫЕМСТВАЎ.

Для ўрэгуляваньня пытаньня аб парадку атрымання акруговымі плянавымі камісіямі зьвестак і матар'ялаў ад цэнтралізаваных устаноў і прадпрыемстваў, Эканамічная Нарада пры Савеце Народных Камісараў БССР пастанаўляе ўстанавіць, што акруговыя плянавыя камісіі маюць права патрабаваць ад прадпрыёмстваў і ўстаноў, падпарадкаваных рэспубліканскім органам, а апошнія павінны даваць акруговым плянавым камісіям наступныя зьвесткі і матар'ялы:

1. Па прамысловасьці—па лініі Вышэйшага Савету Народнай Гаспадаркі БССР.

а) Аб вырабцы прадукцыі (колькасьць, сабекошт);

б) аб рэалізацыі прадукцыі або, калі рэалізацыя ня робіцца самастойна прадпрыемствам, дык аб выдачы прадукцыі паводле нарадаў трэсту;

в) аб рабочай сіле (колькасьць рабочых, зароботная плата, прадукцыйнасьць працы);

г) аб калькуляцыі (гадовай);

д) аб будаўнічай праграме;

е) аб бальне сырцу і апалу.

Даныя, паводле паказанай вышэй праграмы, падаюцца напярэдне-праграмныя з аб'ясняльнаю запіскаю.

Прадпрыемствы таксама павінны, калі скончыцца год, падаць акруговым плянавым камісіям гэтыя-ж зьвесткі паводле даных справаздач.

II. Па сельскай і лясной гаспадарцы—па лініі Народнага Камісарыату Земляробства БССР.

а) Выворчныя пляны па ўсіх аддзелах Народнага Камісарыату Земляробства ў частцы, якая тычыцца данай акругі, а таксама справаздачы аб усіх мерапрыемствах, якія ажыццяўляюцца Народным Камісарыатам Земляробства на тэрыторыі акругі;

б) аб мерапрыемствах па лясной гаспадарцы ў акрузе, аб разьмеры гдовай лесасекі і яе разьмеркаваньні паміж спажыўцамі, аб загатоўках Ляснога Кіраўніцтва і аб забясьпечаньні апалам насельніцтва;

в) аб мерапрыемствах і справаздачы па вядзеньні гаспадаркі ў прыпісаных савецкіх гаспадарках, гарадзкіх лясох, каляктыўных гаспадарках, арцелях і інш.;

г) вытворчыя праграмы і справаздачы па тых савецкіх гаспадарках, якія знаходзяцца ў акрузе.

III. Па лінії спажывецкай капярацыі.

Аб мерапрыемствах у галіне каперавання насельніцтва акругі а таксама і аб дзейнасьці сыстэмы спажывецкай капярацыі ў частцы, якая тычыцца акругі, калі няма самастойнага акруговага цэнтру спажывецкай капярацыі.

IV. Па пытаннях гандлю.

Паводле агульнаўстаноўленых форм справаздачнасьці для ведамстваў:

- а) зьвесткі аб загатоўках збожжа-фуражу;
- б) зьвесткі аб загатоўках мясцовага сырцу;
- в) звароты па куплі і продажу;
- г) зьвесткі аб гандлёвым апарате і кошт яго;
- д) зьвесткі аб накладных выдатках, прыбытках і аб капіталах.

Усе гэтыя зьвесткі акруговым плянавым камісіям даюць дзяржаўныя і каперацыйныя арганізацыі, якія працуюць на тэрыторыі акругі.

V. Па лінії Народнага Камісарыяту Фінансаў і Банкаў.

- а) Зьвесткі аб выкананьні дзяржаўнага бюджэту ў данай акрузе;
- б) зьвесткі аб запраектаваных сродках па дзяржаўным бюджэце, якія намечаны цэнтральнымі ўстановамі для данай акругі;
- в) кантрольныя лічбы дзяржаўнага бюджэту на бягучыя гады (па меры іх складаньня);
- г) даныя (папярэднія, а таксама і канчаткова зьяцьверджаныя) аб доўгатэрміновым і кароткатэрміновым банкаўскім кредытаваньні (па данай акрузе) і зьвесткі аб выкананьні кредытных плянаў.

Увага. Філіялы банкаў сваячасна ў копіях паведамляюць да ведама акруговым плянавым камісіям атрыманыя імі ад сваіх кіраўніцтваў і кантор дырэктыўныя паказаньні аб агульным накіраваньні кредытнай палітыкі.

VI. Па будаўніцтву.

- а) Даныя ведамстваў і гаспадарчых арганізацый па іх вытворчых плянах адносна будаўніцтва ў акрузе ў частцы выдаткаў на будаўнічыя работы і патрэбы на рабочую сілу;
- б) справаздачныя даныя па будаўніцтву цэнтралізаваных ведамстваў у адносінах да вытворчых выдаткаў на будаўнічыя матэрыялы і на рабочую сілу ў акрузе;
- в) даныя Народнага Камісарыяту Аховы Здароўя па санітарна-тэхнічных пытаннях (аб мерапрыемствах у гарадох і сельскіх мясцовасьцях).

VII. Па транспарту і сувязі.

- а) Даныя аб праходжаньні цяжараў па дарогах мясцовага значэньня;
- б) даныя аб рабоце воднага транспарту па абслугоўваньні патрэб акругі (праца паасобных прыстаняў ў акругах);
- в) матэрыялы эканамічнага становішча водных шляхоў і гужавых дарог на тэрыторыі акругі;

- г) данія аб развіцці ў акрузе аўтатранспартнай справы грамадзкага карыстання;
- д) данія Народнага Камісарыяту Пошт і Тэлеграфаў аб мерапрыемствах грамадзкага карыстання на тэрыторыі акругі;
- е) матар'ялы Народнага Камісарыяту Шляхоў і Народнага Камісарыяту Унутраных Спраў па гужавым дарожным будаўніцтве ў акрузе.

VIII. Па лініі асветы, аховы здароўя і працы.

Матар'ялы, якія тычацца мерапрыемстваў на гэтых галінах, што праводзяцца ў данай акрузе.

Для ажыццяўлення патрабаванняў акруговых плянавых камісій, цэнтралізавання ўстановаў і арганізацыі маюць права даваць звесткі толькі паводле тых формаў, паводле якіх яны даюцца цэнтральным установам і арганізацыям.

Увага. У адносінах да мерапрыемстваў, якія ажыццяўляюцца за кошт сродкаў мясцовага бюджэту, акруговыя плянавыя камісіі маюць права патрабаваць усе патрэбныя ім звесткі па свайму погляду.

Старшыня Эканамічнай Нарады пры СНК БССР **М. Карклін.**

Нам. Кіраўніка Спраў СНК і Эканамічнай Нарады БССР **В. Крывіцкі.**

14 лютага 1928 г.

2. Пастанова Эканамічнай Нарады пры Саведе Народных Камісараў БССР

ПРА ПАРАДАК ПЕРАДАЧЫ ДЗЯРЖАЎНАЙ МАЕМАСЬЦІ АДНЫМ ДЗЯРЖАЎНЫМ ОРГАНАМ ДРУГОМУ.

На падставе пункту 5 пастановы ЦВК і СНК СССР за 21 снежня 1927 году (З. З. СССР 1928 г., № 2, арт. 13) пра парадак перадачы за плату і дармова маемасці дзяржаўных устаноў і прадпрыемстваў іншым дзяржаўным установам і прадпрыемствам і пункту 15 пастановы СНК БССР за 1 лютага 1928 году (прат. № 30, п. 404), Эканамічная Нарада пры СНК БССР устанаўляе наступны парадак перадачы дзяржаўнай маемасці адным дзяржаўным органам другому:

1. Асобныя гаспадарчыя адзінкі (прадпрыемствы, савецкія гаспадаркі) з пад ведама аднае дзяржаўнай установы або прадпрыемства пад ведама другога дзяржаўнага органу перадаюцца дармова; іншая дзяржаўная маемасць перадаецца: дармова, калі маемасць ад бюджэтных органаў пераходзіць да бюджэтных; за плату, калі органам, які здае або атрымлівае маемасць, з'яўляецца ўстанова або прадпрыемства, што знаходзіцца на гаспадарчым разрахунку, апроч выпадкаў, калі маемасць перадаецца ў статутны капітал.

Увага 1. Народным камісарыятам і акруговым выканаўчым камітэтам даецца права знімаць плату за маемасць, што перадаецца, калі абедзве ўстановы (якая здае і якая атрымлівае) знаходзяцца пад ведама аднаго і таго-ж ведамства або акруговага выканаўчага камітэту; калі розных ведамстваў і акруго-

вых выканаўчых камітэтаў, то пытаньне аб зьняцьці платы вы-
рашаецца кіраўнікамі адпаведных ведамстваў і старшынямі
акруговых выканаўчых камітэтаў, а калі ёсьць спрэчкі,—разам
з Народным Камісарыятам Фінансаў.

Увага 2. Дармова маемасьць ад трэсту ў парадку зьмя-
шэньня яго статутнага капіталу забіраецца паводле арт. 7
закону аб прамысловых трэстах за 29 чэрвеня 1927 г., калі гэ-
тыя патрабаваньні ня будуць выкананы, то адказнасьць за
даўгі трэсту, узьнікшыя да моманту адабраньня маемасьці,
ускладаецца салідарна на трэст і на тую ўстанову або прад-
прыемства, для якой была адабрана маемасьць ад трэсту.

2. Асобныя гаспадарчыя адзінкі (прадпрыемствы і савецкія
гаспадаркі) адным дзяржаўным органам другому перадаюцца: у межах
аднаго толькі ведамства пастановаю кіраўніка ведамства; калі пера-
даюцца яны ад аднаго ведамства другому або калі пералічваюцца
яны з маемасьці рэспубліканскага значэньня ў маемасьць мясцовага
значэньня і наадварот—пастановаю Эканамічнай Наряды.

3. Іншая дзяржаўная маемасьць перадаецца:

А) Калі перадаецца маемасьць бюджэтнага органу:

1) у межах аднаго ведамства—з дазволу кіраўніка ведамства;

2) калі перадаецца маемасьць у другое ведамства: на суму да
25 т. р.—з дазволу кіраўніка ведамства, на суму больш 25 тыс. руб.,
або калі перадаецца маемасьць рэспубліканскага значэньня пад ве-
дама мясцовых органаў і наадварот—пасля ўзгадненьня гэтага пы-
таньня кіраўніком ведамства з Народным Камісарыятам Фінансаў;

Б) Калі перадаецца маемасьць органу, што знаходзіцца на гас-
падарчым разрахунку:

1) тая маемасьць, што зрабілася старою або непатрэбнаю—са-
мастойна кіраўніком прадпрыемства, калі правы яго не абмежаваны
статутам прадпрыемства;

2) іншая-ж маемасьць—з дазволу ўстановы, пад ведамам якой
прадпрыемства знаходзіцца, або кіраўніком прадпрыемства паводле
статуту.

4. Асобныя прадпрыемствы і гаспадаркі, якія маюць правы
юрыдычнай асобы, а таксама і тыя, якія ня маюць правоў юрыдыч-
най асобы, але гаспадарча самастойныя, перадаюцца на хаду па ста-
ну і наяўнасьці іх маемасьці на дзень перадачы з актывам і пасывам,
захоўваючы за імі ўсе асыгнаваньні і датацыі, адпущаньня на
гэтыя прадпрыемствы і гаспадаркі арганізацыям або ведамствам, што
здаюць іх, з сродкаў арганізацыі і ведамстваў, а таксама з банкаў-
скага крэдыту і асыгнаваньняў з бюджэтаў.

Увага. Парадак перадачы прадпрыемстваў, што ўваходзяць
у склад трэстаў і іншых гаспадарчых адзінак, рэгулюецца
пунктам 10 гэтай пастановы.

5. Сырэд і запасы гатовай прадукцыі, а таксама ўсе абавязнась-
ці прадпрыемстваў або гаспадарак, што пераходзяць, перадаюцца
прыёмальнікам па фактычнай наяўнасьці на дзень здачы.

6. Астачы атрыманых на данае прадпрыемства або гаспадарку
сум, а таксама астачы нескарыстаных крэдытаў або асыгнаваньняў
перадаюцца органу, што прымае прадпрыемства або гаспадарку,
неадкладна пасля прыняцьця.

7. Рахунковыя кнігі з усімі да іх дакумэнтамі і архіў павінны
пакідацца ў тых прадпрыемствах і гаспадарках, якія здаюцца.

8. Калі, пры пераходзе савецкіх гаспадарак з пад ведама аднаго органу ў другі, належнымі органамі будзе ўстаноўлен асобны тэрмін для перадачы сельскай гаспадаркі савецкім гаспадаркам і асобны для перадачы тэхнічных прадпрыемстваў, што знаходзяцца ў гэтай савецкай гаспадарцы, то, пры перадачы сельскай гаспадаркі раней прадпрыемстваў у пэрыяд пасеўнай кампаніі або перад такою, абавязкова забяспечваецца з рэсурсаў патрэбнасьць сельскай гаспадаркі ў пасеўным матар'яле для надыходзячай сяўбы. Такім чынам з прадукцыі гаспадаркі, якая можа зьявіцца сырцом для прадпрыемстваў у ёй, што адначасна не перадаюцца, выдзяляецца і перадаецца патрэбная колькасьць для пракармленьня жывога інвэнтару, а таксама для натуральнага харчаваньня рабочых да новага ўраджаю. Бровары і крухмальні, якія знаходзяцца ў савецкай гаспадарцы, павінны адпускаць да канца сэзоннай вытворчай дзейнасьці на патрэбы савецкай гаспадаркі патрэбную колькасьць барды для корму жывёлы паводле цэн Цэнтрэспірту.

9. Тэхнічныя прадпрыемствы ў савецкіх гаспадарках (арт. 8) перадаюцца арганізацыям, прыняўшым савецкія гаспадаркі такімі, якімі гэтыя прадпрыемствы былі ў момант сканчэньня сэзоннай вытворчай дзейнасьці. З моманту перадачы сельскай гаспадаркі савецкай гаспадарцы здатчык ня мае права забіраць і перадаваць маемасьць тых тэхнічных прадпрыемстваў, якія павінны быць перададаны пасля сканчэньня іх сэзоннай дзейнасьці.

10. Прадпрыемствы, што ўваходзяць у склад трэстаў і іншых гаспадарчых адзінак, перадаюцца таксама нахад у складу і наяўнасьці іх маемасьці на дзень перадачы, прычым дзяржаўны орган, які прымае, разлічваецца з органам, які здае прадпрыемства, на наступных падставах:

а) уласныя зваротныя сродкі трэсту або іншай самастойнай гаспадарчай адзінкі дзяляцца прапарцыянальна кошту яго асноўнай вытворчасці за апошнія два вытворчых пэрыяды.

Увага 1. Пад уласнымі зваротнымі сродкамі разумеецца сума ўсіх капіталаў (статутны, амартызацыйны, рэзэрвовы, фонд пашырэння), апроч кошту маемасьці і ўсіх няліквідных артыкулаў балянсу.

Увага 2. Калі перадаюцца спецыяльныя вытворчасці, што не зьяўляюцца асноўнаю галінаю ў даным прадпрыемстве, то перадаюцца поўнасьцю і ўсе ўласныя зваротныя сродкі, якія знаходзіліся ў сярэднім у гэтых вытворчасцях на працягу апошняга аперацыйнага году.

б) калі маемасьць і неліквідная частка балянсу перавышае суму ўласных капіталаў, то розніца паміж імі сплачваецца ў адпаведнай часцы (пункт „а“) тою ўстановаю, што прымае іх, або апошняя прымае на сябе на роўную суму абавязнасьці перад крэдытарамі;

в) калі да моманту перадачы прыбытак папярэдняга пэрыяду лічыцца ў балянсе неразьмеркаваным, то ён разьмяркоўваецца ў адпаведнасьці з існуючымі законамі, прычым тая частка прыбытку, якая накіроўваецца на ўзмацненьне капіталаў прадпрыемства, прылічваецца да ўласных сродкаў для разьмеркаваньня, паводле пункту „а“.

Прыбытак-жа бягучага пэрыяду, апроч усіх адлічэньняў у падаходны падатак і бюджэт, разьмяркоўваецца паводле каэфіцыенту, паказанага ў пункце „а“;

г) абавязнасці па доўгатэрміновых пазычках на капітальнае будаўніцтва, атрыманых з мэтай прызначэннем для пэўных прадпрыемстваў, пераходзяць да тае ўстановы, пад ведамам якой гэтыя прадпрыемствы астаюцца. Калі доўгатэрміновыя пазычкі абавязлічаны, то абавязнасці па іх дзеляцца прапарцыянальна кошту прыросту маемасці, атрыманага ў выніку зробленых капітальных трат; калі гэтыя пазычкі нерасходаваны, то яны размяркоўваюцца паводле зацверджанага пляну будаўніцтва ў дадзеным прадпрыемстве.

Абавязнасці па пазычках, атрыманых на папаўненне зваротных сродкаў, дзеляцца па каэфіцыенту падзелу ўласных зваротных сродкаў;

д) маемасць і неліквідныя матар'яльныя каштоўнасці, што знаходзіцца на прадпрыемстве ў момант перадачы, апроч выпадкаў, паказаных у п. „б“, поўнасьцю пераходзяць да ўстановы, якая прымае прадпрыемства, дармова разам з прыняццем апошняга на сябе абавязнасцяў па доўгатэрміновых пазычках у адпаведнасці з пунктам „г“, а таксама і абавязнасцяў у адпаведнай частцы па пераходзячых крэдыторах, паводле арт. 7 дэкрэту аб трэстах.

Няпэўныя дэбіторы астаюцца на баянсе таго прадпрыемства, што здаецца без размеркавання.

Паі, процантавыя паперы, якія забеспячаюць рэзэрвы капітал і ўклады ў адзел доўгатэрміновага крэдытавання з фонду пашырэння прадпрыемства, дзеляцца прапарцыянальна каэфіцыенту зваротных сродкаў;

е) вольная асцяга фонду палепшання быту рабочых, а таксама ўклады ў Камунальны Банк размяркоўваюцца паміж бакамі прапарцыянальна колькасці рабочых на дзень перадачы. Сродкі фонду палепшання быту ў маемасці перадаюцца таму ці іншаму боку па месцы знаходжання маемасці;

ж) страты мінулых гадоў, што лічацца на баянсе, сьпісваюцца ў першую чаргу за рахунак прыбыткаў бягучага аперацыйнага году, а калі прыбыткаў не хапае то за рахунак статутнага капіталу.

Страты бягучага аперацыйнага году сьпісваюцца за рахунак статутнага капіталу;

з) запасы сырцу, апалу, змазачных і дапаможных матар'ялаў, якія ёсць на прадпрыемствах, што перадаюцца, у момант перадачы па іх ацэнцы, фігуруючай ў заключаным баянсе прадпрыемства, а таксама зробленыя выдаткі за рахунак будучых гадоў залічваюцца, паводле паказанага вышэй размеркавання, ў рахунак часткі зваротных сродкаў, якая належыць ад арганізацыі, што здае прадпрыемства.

Увага. З тае прычыны, што момант перадачы можа не супадаць з сканчэннем аперацыйнага перыяду, а таксама з тае прычыны, што можа быць затрымка ў складанні заключнага баянсу, парадак выдзянення канчатковых разрахункаў на падставах, паказаных у гэтым артыкулу, а таксама і забяспечанне належачых кожнаму боку сум устанаўляецца ў кожным паасобным выпадку згодаю бакоў.

11. Асобныя гаспадарчыя адзінкі перадаюцца прымальна-здатачнымі камісіямі, ў склад якіх уваходзяць—адзін прадстаўнік ад установы, што здае адзінку, адзін прадстаўнік ад установы, што прымае адзінку, і прадстаўнік фінансавых органаў. Перадача павінна быць зроблена ў тэрмін, вызначаны органамі, з дазволу якіх робіцца перадача; калі тэрмін перадачы ня вызначаны, то перадача ро-

біцца ў тэрмін па згодзе паміж органам, што здае адзінку, і органам, што прымае яе.

12. Установа, якая здае прадпрыемства, павінна даць прыймальна-здатачнай камісіі інвэнтарныя сьпісы ў 2-х экзэмплярах з ацэнкаю ўсёе здаваемай маемасьці па бальянсвай ацэнцы. Калі няма сьпісаў і ацэнак, то камісія сама вызначае наяўнасьць маемасьці, а таксама і ацэнку, калі такой на прадпрыемствах няма.

13. Прыймальна-здатачная камісія, скончыўшы праверку ўсіх дакумэнтаў па здачы і прыманьні асобных прадпрыемстваў або гаспадарак, складае ў трох экзэмплярах перадатачны акт прадпрыемства або гаспадаркі, да якога дадаецца падрабязны інвэнтарны сьпіс. Адзін экзэмпляр гэтага акту пакідаецца ў перададзеным прадпрыемстве або гаспадарцы, другі—перадаецца ўстанове, што здала прадпрыемства, а трэці—установе, што прыняла прадпрыемства.

Увага. Непатрэбная і неліквідная маемасьць у перадатачных актах і даданых да яго сьпісах наказваецца асобна.

14. Калі сельская гаспадарка савецкай гаспадаркі перадаецца раённай, чымся тэхнічныя прадпрыемствы, што знаходзяцца ў ёй, то перадатачныя акты і інвэнтарныя сьпісы складаюцца асобна на кожную перадаваемую галіну.

15. Падпісаныя прыймальна-здатачнымі камісіямі перадатачныя акты і сьпісы, калі няма разнагалосьсяў, лічацца абавязковымі для бакоў. Калі-ж ёсьць разнагалосься і на перадачы, а таксама і на разрахунках, то спрэчкі вырашаюцца: а) Арбітражнаю Камісіяю пры Эканамічнай Нарадзе, калі гаспадаркі або прадпрыемствы перадаюцца з аднаго ведамства ў другое і б) адпаведнымі народнымі камісарыятамі або акруговымі выканаўчымі камітэтамі, калі перадача робіцца ў межах аднаго толькі ведамства або аднае акругі.

Увага. Разнагалосься і на прыманьні або здачы не прыпыняюць перадачы.

16. Іншыя віды дзяржаўнай маемасьці (апроч прадпрыемстваў) здаюцца, паводле сьпісаў з апошняю бальясваю або інвэнтарнаю ацэнкаю, з падлікам амартызацыі.

17. Парадак паступленьня і скарыстаньня сум, выручаных ад перадачы за плату дзяржаўнай маемасьці, рэгулюецца арт. арт. 15, 16 і 17 пастановы ЦВК і СНК СССР за 11 чэрвеня 1926 году аб адчужэньні дзяржаўнай маемасьці (З. З. СССР 1926 г., № 42, арт. 305).

18. Гэтая пастанова не пашыраецца на выпадкі перадачы маемасьці акцыянерным таварыствам для аплаты іх акцый. Паказаная перадача рэгулюецца Палажэньнем аб акцыянерных таварыствах.

Старшыня Эканамічнай Нарады пры СНК БССР М. Карклін.

Нам. Кіраўніка Спраў Савету Народных Камісараў
і Эканамічнай Нарады БССР В. Крывіцкі.

3. Абежыік Народнага Камісарыяту Фінансаў БССР

ПРА АБВЯШЧЭНЬНЕ „ПАЛАЖЭННЯ ПРА ДЗЯРЖАЎНЫ ФІНАНСАВЫ КАНТРОЛЬ“

Усім установам дзяржаўнага і мясцовага бюджэтаў, акруговымі раённым выканаўчым камітэтам.

Зацверджанае пастановаю СНК СССР за 11 красавіка 1927 г. Палажэньне пра Дзяржаўны Фінансавы Кантроль ўведзена ў жыццё на тэрыторыі БССР пастановаю ЦВК БССР за 1 верасня 1927 г. (прат. № 15, п. 146).

Бяручы пад увагу, што гэтае Палажэньне зьмяшчае ў сабе правы і абавязкі кантролю, а таксама і ўсёе сеткі падкантрольных устаноў, з чым апошнім трэба быць знаёмымі і ва ўзаемаадносінах з кантролем і пры выдаткаваньні бюджэтных сродкаў, Народны Камісарыят Фінансаў БССР лічыць патрэбным падаць для азнамленьня ўсіх устаноў дзяржаўнага і мясцовага бюджэтаў памянёнае вышэй Палажэньне.

За Народнага Камісара Фінансаў БССР **М. Кардашэнка**

Нач. Кіраўніцтва Дзяржаўнага Фінансавога Кантролю **А. Ільясевіч.**

23 сакавіка 1928 г.

№ 6001—3

ДАДАТАК

Зацверджана СНК СССР 11 красавіка 1927 г. і ўнесена на зацверджаньне ЦВК СССР (прат. СНК СССР № 211, п. 27, дадатак).

ПАЛАЖЭНЬНЕ ПРА ДЗЯРЖАЎНЫ ФІНАНСАВЫ КАНТРОЛЬ.

І. Агульныя палажэньні.

1. Дзяржаўны Фінансавы Кантроль мае на мэце рэгулярную сыстэматычную праверку выкананьня адзінага дзяржаўнага бюджэту Саюзу ССР і мясцовых бюджэтаў, а таксама бухгалтэрска падлік выкананьня адзінага дзяржаўнага бюджэту Саюзу ССР і выяўляеца:

а) у кантролі выкананьня агульнадзяржаўнага і мясцовых бюджэтаў касамі Народнага Камісарыяту Фінансаў, установамі Дзяржаўнага Банку СССР і касамі спецыяльных зборшчыкаў;

б) у кантролі над дзяржаўнымі органамі, што знаходзяцца на агульнадзяржаўным і мясцовых бюджэтах, у адносінах да распараджэньня бюджэтнымі сродкамі;

в) у кантролі над паступленьнем і скарыстаньнем усіх спецыяльных сродкаў устаноў, што знаходзяцца на агульнадзяржаўным і мясцовых бюджэтах, а таксама над захаваньнем сум, што знаходзяцца ў дэпазытах гэтых устаноў, і над распараджэньнем імі;

г) у наглядзе за належнаю пастаноўкаю і правільным вядзеньнем рахункаводзтва і справаздачнасьці ўстаноў, што знаходзяцца на агульнадзяржаўным і мясцовых бюджэтах;

д) у наглядзе за рухам, цэласьцю і захаванасьцю грашовых і матэрыяльных каштоўнасьцяў, якія знаходзяцца ў распараджэньні ўстаноў, што лічацца на агульнадзяржаўным і мясцовых бюджэтах;

е) у складаньні бухгалтэрскай справаздачы аб выкананьні адзінага дзяржаўнага бюджэту Саюзу ССР;

ж) у складанні рэвізійных справаздач аб выкананні адзінага дзяржаўнага бюджэту Саюзу ССР і мясцовых бюджэтаў.

Увага 1. Парадак бухгалтэрскага падліку выканання адзінага дзяржаўнага бюджэту Саюзу ССР у частцы зваротаў Народнага Камісарыяту Шляхоў і Народнага Камісарыяту Пошт і Тэлеграфаў устанаўляецца Народным Камісарыятам Фінансаў Саюзу ССР пасля ўзгаднення з паказанымі ведамствамі.

Увага 2. Парадак кантролю выканання раённых, валасных, сельскіх і адпаведных ім бюджэтаў вызначаецца заканадаўствам саюзных рэспублік на аснове агульных дырактыў, якія ўстанаўляюцца ў парадку заканадаўства Саюзу ССР.

2. Органамі дзяржаўнага фінансавага кантролю зьяўляюцца:

а) Галаўнае Кіраўніцтва Дзяржаўнага Фінансавага Кантролю пры Народным Камісарыяце Фінансаў СССР з беспасярэдня падпарадкаванымі Галоўнаму Кіраўніцтву Дзяржаўнага Фінансавага Кантролю аддзелаў па рэвізіі мясцовых органаў ведамстваў Саюзу ССР;

б) кіраўніцтвы дзяржаўнага фінансавага кантролю пры народных камісарыятах фінансаў саюзных рэспублік;

в) органы дзяржаўнага фінансавага кантролю пры народных камісарыятах фінансаў аўтаномных рэспублік, а таксама пры фінансавых аддзелах краёвых, абласных, губэрскіх, акруговых, павятовых і адпаведных ім выканаўчых камітэтах.

Галоўнае Кіраўніцтва Дзяржаўнага Фінансавага Кантролю ажыццяўляе кантроль выканання агульнасаюзнага бюджэту, а органы, памянёныя ў п. п. „б“ і „в“, — бюджэтаў саюзных рэспублік і мясцовых бюджэтаў.

Органы, памянёныя ў п. п. „б“ і „в“, дзейнічаюць паводле дырактыў і пад агульным кіраўніцтвам Галоўнага Кіраўніцтва Дзяржаўнага Фінансавага Кантролю.

Увага 1. Народнаму Камісару Фінансаў Саюзу ССР па згодзе з народнымі камісарамі фінансаў саюзных рэспублік даецца права перадаваць органам дзяржаўнага фінансавага кантролю гэтых рэспублік ажыццяўленьне кантролю над зваротамі мясцовых органаў ведамстваў Саюзу ССР, апроч органаў Народнага Камісарыяту Шляхоў і Народнага Камісарыяту Ваенных і Марскіх Спраў.

Увага 2. Усе пастановы гэтага Палажэння, якія датычацца аўтаномных рэспублік, пашыраюцца на рэспублікі, што ўваходзяць у склад ЗСФСР—Грузію, Арменію і Азербейджан.

3. Галаўнае Кіраўніцтва Дзяржаўнага Фінансавага Кантролю і кіраўніцтвы дзяржаўнага фінансавага кантролю пры народных камісарыятах фінансаў саюзных рэспублік падпарадкоўваюцца беспасярэдна народным камісарам фінансаў Саюзу ССР і саюзных рэспублік па належнасці.

Органы Дзяржаўнага Фінансавага Кантролю, памянёныя ў п. „в“ арт. 2, дзейнічаюць на правах самастойных кіраўніцтваў, аддзелаў або пададдзелаў (у залежнасці ад устаноўленай заканадаўствам саюзных рэспублік структуры адпаведных фінансавых органаў) і падпарадкоўваюцца беспасярэдня кіраўніком тых фінансавых органаў, пры якіх яны знаходзяцца.

4. Органы Дзяржаўнага Фінансавага Кантролю беспасрэдна зносяцца з вышэйшымі і ніжэйшымі за іх установамі, а таксама з падпарадкаванымі органамі дзяржаўнага фінансавага кантролю.

5. Органы дзяржаўнага фінансавага кантролю маюць дзяржаўную гэрбавую пячатку.

II. Парадак дзейнасці і правы органаў дзяржаўнага фінансавага кантролю.

6. Для ажаццяўлення паказаных у арт. 1 задач, органы дзяржаўнага фінансавага кантролю робяць у плянавым і пазаплянавым парадку фактычныя рэвізіі фінансавых і гаспадарчых (загатоўчых, будаўнічых, вытворчых і іншых) апырацый па выкананні агульнадзяржаўнага і мясцовых бюджэтаў, ужываючы, паводле выбарчага метаду, праверку запраўдных апраўдальных дакументаў і кніг, а таксама абследванне стану грашовых і матар'яльных каштоўнасцей і наяўнасці рабочай сілы.

У паасобку органы дзяржаўнага фінансавага кантролю:

а) робяць рэвізіі, у тым ліку раптоўныя, прыхода-расходных кас Народнага Камісарыяту Фінансаў, кас спецыяльных зборшчыкаў і грашавой гатоўкі ўстаноў, што знаходзяцца на агульнадзяржаўным і мясцовых бюджэтах, а таксама сум, што знаходзяцца на руках у падпарадкаваных асоб паказаных устаноў;

б) робяць рэвізіі руху, цэласці і захавальнасці матар'яльных каштоўнасцей і стану складзай гаспадаркі ўстаноў, што знаходзяцца на агульнадзяржаўным і мясцовых бюджэтах;

в) правяраюць стан рахункаводства і справаздачнасці ўстаноў, што знаходзяцца на агульнадзяржаўным і мясцовых бюджэтах і адпаведнасць пастаноўкі рахункаводства і справаздачнасці ўстаноўленым правілам і формам.

Робячы рэвізіі, органы дзяржаўнага фінансавага кантролю ацэньваюць правяраемыя звароты і апырацы з пункту гледжання законнасці, і гаспадарчай метаэгоднасці.

7. Бухгальтэрскія і рэвізійныя справаздачы аб выкананні адзінага дзяржаўнага бюджэту Саюзу ССР і яго складаных частак (агульнасаюзнага бюджэту і бюджэтаў саюзных рэспублік), а таксама і бюджэтаў аўтаномных рэспублік, якія ўваходзяць у склад бюджэтаў саюзных рэспублік, адпаведныя органы дзяржаўнага фінансавага кантролю палаюць праз народных камісараў фінансаў Саюзу ССР, саюзных і аўтаномных рэспублік па належнасці, на разгляд і зацверджанне ўраду Саюзу ССР і ўрадаў саюзных і аўтаномных рэспублік. У такім самым парадку падаюцца на разгляд урадаў Саюзу ССР, саюзных і аўтаномных рэспублік зборныя рэвізійныя справаздачы аб выкананні мясцовых бюджэтаў.

Органы дзяржаўнага фінансавага кантролю, што кантралююць выкананне мясцовага бюджэту, падаюць рэвізійныя справаздачы аб яго выкананні на разгляд і зацверджанне адпаведных выканаўчых камітэтаў і ўрадаў тых аўтаномных рэспублік, якія маюць самастойны мясцовы бюджэт.

8. Органы дзяржаўнага фінансавага кантролю маюць права:

а) патрабаваць, калі патрэбен асобны рэвізійны нагляд, заякоўнебудзь установаю, падачы гэтую установаю на рэвізію ў органы дзяржаўнага фінансавага кантролю запраўдных апраўдальных дакументаў па асобных апырацыях, а таксама і па ўсіх апырацыях за пэўны перыяд часу;

б) патрабаваць у паасобных выпадках камандыраваньня падкантрольнымі ўстановамі сваіх супрацоўнікаў у органы дзяржаўна-га фінансавага кантролю для дачы падатковых раз'ясненьняў на узьнікшыя ў працэсе рэвізіі пытаньні;

в) атрымхоўваць ад крэдытных устаноў патрэбныя для рэвізійнай работы даведкі аб стане рахункаў падкантрольных устаноў;

г) атрымхоўваць ад устаноў, ім не падкантрольных, зьвесткі, патрэбныя для вырашэньня паасобных рэвізійных пытаньняў, узнікшых пры рэвізіі падкантрольных устаноў;

д) удзельнічаюць з дарадчым голасам на адпаведных бюджэтных нарадах і на міжведмственых камісіях, што разглядаюць пытаньні складаньня і выкананьня агульнадзяржаўнага і мясцовых бюджэтаў;

е) удзельнічаць з дарадчым голасам на пасяджэньнях ваенна-акруговых нарад Фінансавага Камітэту пры Народным Камісарыяце Шляхоў і Кіраўніцтваў Чыгунак пры абмеркаваньні фінансавых каштарысаў.

9. Адпаведныя органы дзяржаўнага фінансавага кантролю ў асобе сваіх беспасрэдных кіраўнікоў удзельнічаюць з дарадчым голасам у абмеркаваньні пытаньняў агульнадзяржаўнага і мясцовых бюджэтаў на пасяджэньнях саветаў народных камісараў СССР, саюзных і аўтаномных рэспублік, Савету Працы і Абароны, эканамічных нарад саюзных рэспублік, а таксама мясцовых выканаўчым камітэтаў і адпаведных плянавых органаў па належнасьці.

10. Устаноў, падкантрольныя органам дзяржаўнага фінансавага кантролю, павінны:

а) падаваць у адпаведныя органы дзяржаўнага фінансавага кантролю копіі пэрыядычных (месячных, трохмесячных паўгадовых і гадовых, у залежнасьці ад характару ўстаноў) справаздач, што складаюцца паказанымі падкантрольнымі ўстановамі аб стане, руху і скарыстаньні паступіўшых альбо адпушчаных у іх распараджэньне сродкаў у агульнадзяржаўным і мясцовых бюджэтах і ў каштарысах спецыяльных сродкаў, а таксама аб стане і руху сум, што знаходзяцца ў іх дэпазытах;

б) неадкладна пускаць камандыраваных органамі дзяржаўнага фінансавага кантролю супрацоўнікаў ва ўсе месяцы захаваньня грашовых і матар'яльных каштоўнасьцяў, а таксама выдзеньня апаратнай і работ, паведамляюць ім усе патрэбныя зьвесткі і раз'ясненьні, паказваць кнігі, справы і дакумэнты, а таксама ўсяк дапамагаць выкананьню з посьпехам ўскладзеных на іх даручэньняў;

в) неадкладна паведамляць адпаведныя органы дзяржаўнага фінансавага кантролю аб усіх выпадках выяўленьня растрат і крадзяжоў.

11. Устаноў, што знаходзяцца на агульнадзяржаўным і мясцовых бюджэтах, павінны поўнасьцю абгрунтоўваць устаноўленымі апраўдальнымі дакумэнтамі сапраўднасьць зробленых імі фінансавых і гаспадарчых апэрацый, а таксама законнасьць і правільнасьць гэтых апэрацый.

Увага. Парадак і тэрміны захаваньня апраўдальных дакумэнтаў устанаўляюцца правіламі, што распрацоўваюцца Галоўным Кіраўніцтвам Дзяржаўнага Фінансавага кантролю па згодзе з зацікаўленымі ведамствамі і цэнтральнымі ўстановамі і зацьвярджаюцца Народным Камісарам Фінансаў Саюзу ССР.

12. Адказнасьць за парушэньне ўстаноўленых правіл выкананьня агульна-дзяржаўнага і мясцовых бюджэтаў, правіл утварэньня і

скарыстання спецыяльных сродкаў і правіл захавання сум, што знаходзяцца ў дэпазітах, і распараджэння імі, а таксама адказнасць за няправільнае складанне справаздач і за несчасную падачу справаздач (п. „а“ арт. 10) і запраўдных апраўдалых дакументаў (п. „а“ арт. 8) нясуць сумесна распарадчыкі крэдытаў і загадчыкі фінансава-рахунковых частак (альбо адпаведныя ім службовыя асобы) падкантрольных устаноў.

З загадчыкаў фінансава-рахунковых частак падкантрольных устаноў (альбо адпаведныя ім службовыя асобы) знімаецца адказнасць тады, калі няправільныя дзеянні былі імі зроблены паводле загаду распарадчыкаў крэдытаў, і пры тым, яны да выканання гэтых загадаў у пісьмовай форме звярнулі ўвагу распарадчыкаў крэдытаў на няправільнасць іх загадаў.

Увага. Парадак ужывання гэтага артыкулу ў адносінах да частак, устаноў і прадпрыемстваў Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі (у тым ліку частак войск Аб'яднанай Дзяржаўнай Палітычнай Управы і Цэнтральнай Управы Канвойнай Варты Саюзу ССР) рэгулюецца асобнымі правіламі, што ўстанаўляюцца Галоўным Кіраўніцтвам Фінансавага Кантролю па згодзе з Народнымі Камісарыятам Ваенных і Марскіх Спраў, Аб'яднаную Дзяржаўную Палітычную Управа і Цэнтральную Управа Канвойнай Варты Саюзу ССР.

13. Правілы рэвізіі распрацоўваюцца Галоўным Кіраўніцтвам Дзяржаўнага Фінансавага Кантролю з удзелам зацікаўленых цэнтральных устаноў і ведамстваў Саюзу ССР і прадстаўніцтваў саюзных рэспублік пры ўрадзе Саюзу ССР і зацвярджаюцца Народнымі Камісарам Фінансаў Саюзу ССР па згодзе з Народнымі Камісарам Рабоча-Сялянскай Інспекцыі Саюзу ССР.

Аб'ём справаздачнасці, патрэбнай для поўнага абгрунтавання фінансавых і гаспадарчых апярацый устаноў, што знаходзяцца на агульна-дзяржаўным і мясцовых бюджэтах, устанаўляецца Галоўным Кіраўніцтвам Дзяржаўнага Фінансавага Кантролю і кіраўніцтвамі дзяржаўнага фінансавага кантролю пры народных камісарыятах фінансаў саюзных рэспублік па належнасці з удзелам зацікаўленых цэнтральных устаноў і ведамстваў Саюзу ССР і саюзных рэспублік і зацвярджаецца народнымі камісарамі фінансаў і рабоча-сялянскай інспекцыі Саюзу ССР і саюзных рэспублік па належнасці.

14. Калі будзе выяўлена, што службовыя асобы падкантрольных устаноў парушылі бюджэтную або справаздачную дысцыпліну, альбо маюць інтарэсы дзяржавы, то органы дзяржаўнага фінансавага кантролю, у залежнасці ад акалічнасцяў, робяць падкантрольным установам і асобам прапановы аб знішчэнні гэтых парушэнняў і аб сплаце зробленай дзяржаве шкоды.

Калі трэба, то органы дзяржаўнага фінансавага кантролю маюць права ўжываць захады да спягання страт дзяржавы ў адміністрацыйна-бясспрэчным парадку, альбо ў судовым парадку.

У адміністрацыйна-бясспрэчным парадку спяганнюцца страты, якія ўтварыліся ў выніку парушэння службовымі асобамі законаў і правіл, што рэгулююць спягання дзяржаўных даходаў і вядзенне дзяржаўных расходаў, апроч выпадкаў, калі гэтыя парушэнні маюць у сабе адзнакі крымінальнага злачынства. Калі-ж парушэнні маюць у сабе адзнакі крымінальнага злачынства, а таксама ва ўсіх выпадках, калі страты зроблены дзеяннямі фармальна правільнымі, але няэтагоднымі, то страты спяганнюцца ня іначай, як у судовым парадку (праз крымінальны альбо грамадзянскі суд).

15. Калі выяўленае парушэнне законаў мае ў сабе адзнакі крымінальнага злачынства, то органы дзяржаўнага фінансавага кантролю паведамляюць аб гэтым парушэнні пракуратуры для падняцця пераследвання ў крымінальным парадку. Калі-ж у выяўленым парушэнні няма адзнак крымінальнага злачынства, то органы дзяржаўнага фінансавага кантролю маюць права рабіць кіраўніком падкантрольных устаноў і асоб прапановы аб пакаранні парушнікаў у дысцыплінарным парадку альбо паднімаць супроць парушнікаў дысцыплінарнае пераследванне ў адпаведных дысцыплінарна-судовых органах у парадку і ў межах, паказаных у спецыяльных аб гэтых органах законах Саюзу ССР і саюзных рэспублік.

Увага. Калі паднімаецца дысцыплінарнае пераследванне, то вядзенне справы аб спаганні страты прыпыняецца да вырашэння дысцыплінарнай справы.

16. Прапановы органаў дзяржаўнага фінансавага кантролю аб знішчэнні парушэнняў павінны мець у сабе паказанні на мерыпрыемствы, якія павінны быць ажыццёўлены падкантрольнымі ўстановамі і асобамі. Прапановы тых-жа органаў аб сплаце мае маснай шкоды дзяржаве павінны вызначаць службовую асобу, адказную за зробленую дзяржаве шкоду, дзеянні, што зрабілі гэтую шкоду, суму, якая павінна быць унесена для сплаты шкоды, а таксама пэўны тэрмін для дабравольнага выканання. Гэтыя прапановы паведамляюцца органамі дзяржаўнага фінансавага кантролю кіраўніком падкантрольных устаноў. Аб атрыманнях прапановах, што тычацца сплаты маемаснай шкоды, кіраўнікі падкантрольных устаноў, у сваю чаргу, на працягу трох дзён паведамляюць службовых асоб, на якіх падае адказнасць.

17. Калі трэба спагнаць страты дзяржавы праз суд, то іск да адказных за гэтыя страты асоб падаецца альбо падкантрольнаю устаною, альбо органам дзяржаўнага фінансавага кантролю, па згодзе іх паміж сабою.

18. Калі кіраўнікі падкантрольных устаноў згодзяцца з запрапанаванымі органамі дзяржаўнага фінансавага кантролю мерыпрыемствамі, а таксама калі кіраўнікі устаноў і адказныя за зробленую дзяржаве шкоду службовыя асобы, згодзяцца з прапаною аб сплаце шкоды, то гэтыя прапановы неадкладна выконваюцца імі і адначасна паведамляецца адпаведны орган дзяржаўнага фінансавага кантролю.

19. Калі кіраўнікі падкантрольных устаноў ня будуць згаджацца з мерыпрыемствамі, запрапанаванымі органамі дзяржаўнага фінансавага кантролю, альбо з прапаною аб сплаце маемаснай шкоды дзяржаве, то яны на працягу двух тыдняў паведамляюць органам дзяржаўнага фінансавага кантролю свае прырэчаны. Службовыя асобы падкантрольных устаноў, адказныя за зробленую дзяржаве шкоду, з свайго боку могуць на працягу двух тыдняў, ад дня іх паведамлення падаць органам дзяржаўнага фінансавага кантролю свае прырэчаны.

Непадача ў паказаны тэрмін прырэчанняў на прапановы аб сплаце маемаснай шкоды разглядаецца, як згода з гэтымі прапановамі.

20. Пасля разгледжання пададзеных прырэчанняў органы дзяржаўнага фінансавага кантролю альбо знімаюць свае прапановы, альбо на працягу двух тыдняў накіроўваюць узнікшыя разнагалоссі:

а) на прапановах аб знішчэнні парушэнняў (арт. 16) — на вырашэнне адпаведных вышэйшых за іх органаў;

б) на прапановах аб дысцыплінарным пакаранні кіраўнікамі

падкантрольных устаноў на падпарадкаваных ім асоб—на вырашэньне тых-жа органаў;

в) па прапановах аб сплаце маемаснай шкоды, калі страты ня могуць спаганяцца ў адміністрацыйна-бясспрэчным парадку (арт. 141) на вырашэньне судовых устаноў;

г) па прапановах аб сплаце маемаснай шкоды, калі страты павінны спаганяцца ў адміністрацыйна-бясспрэчным парадку, на вырашэньне адпаведных кантрольных саветаў і нарад (арт. 22).

21. Паказаньня ў п. „г“ арт. 20 разнагалосьці;

а) паміж Галоўным Кіраўніцтвам Дзяржаўнага Фінансавага Кантролю і ўстановамі, што рэвізуюцца ім, вырашаюцца Кантрольным Саветам пры Народным Камісарыяце Фінансаў СССР;

б) паміж падпарадкаванымі Галоўнаму Кіраўніцтву Дзяржаўнага Фінансавага Кантролю аддзелаў па рэвізіі мясцовых органаў ведамстваў Саюзу ССР і ўстановамі, што рэвізуюцца гэтымі аддзелаў (п. „а“ арт. 2), вырашаюцца кантрольнымі нарадамі пры паказаных аддзелах дзяржаўнага фінансавага кантролю;

в) паміж органамі дзяржаўнага фінансавага кантролю пры народных камісарыятах фінансаў саюзных і аўтаномных рэспублік і ўстановамі, што рэвізуюцца імі, вырашаюцца кантрольнымі саветамі пры народных камісарыятах фінансаў саюзных і аўтаномных рэспублік па належнасьці;

г) паміж органамі дзяржаўнага фінансавага кантролю пры фінансавых аддзелах краёвых, абласных, губэрскіх, акруговых, павятовых і адпаведных ім выканаўчых камітэтаў і ўстановамі, што рэвізуюцца імі, вырашаюцца кантрольнымі нарадамі пры паказаных фінансавых аддзелах.

Увага. Для ўстанаўленьня аднастайнай практыкі вырашэньня разнагалосьсяў, дазваляецца, паводле загаду Галоўнага Кіраўніцтва Дзяржаўнага Фінансавага Кантролю, узгодненага з зацікаўленымі ведамствамі Саюзу ССР, перадача разнагалосьсяў паміж органамі Дзяржаўнага Фінансавага Кантролю і мясцовымі органамі ведамстваў Саюзу ССР на вырашэньне Кантрольнага Савету пры Народным Камісарыяце Фінансаў Саюзу ССР, а разнагалосьсяў з органамі, што рэвізуюцца паводле ўвагі 1 да арт. 2, таксама і на вырашэньне кантрольных саветаў пры народных камісарыятах фінансаў саюзных рэспублік.

22. Кантрольныя саветы і нарады ўтвараюцца ў складзе старшын—сталага прадстаўніка адпаведнага органу дзяржаўнага фінансавага кантролю, аднаго з членаў Найвышэйшага Суда Саюзу ССР, найвышэйшага суда саюзнай рэспублікі, галоўнага суда аўтаномнай рэспублікі, краёвага, абласнога, губэрскага альбо акруговага (ці адпаведнага) суда па належнасьці і сталага прадстаўніка таго ведамства, ва ўстанове якога ўзьнікла данае разнагалосьсе.

Старшын кантрольных саветаў назначаюцца саветам народных камісараў Саюзу ССР, саюзнай альбо аўтаномнай рэспублікі па належнасьці па прапанове адпаведнага Народнага Камісара Фінансаў. Сталыя прадстаўнікі зацікаўленых ведамстваў назначаюцца ў кантрольных саветах кіраўнікамі адпаведных ведамстваў Саюзу ССР, саюзных і аўтаномных рэспублік.

Старшын і сталыя прадстаўнікі зацікаўленых ведамстваў у кантрольных нарадах пры аддзелах дзяржаўнага фінансавага кантролю па рэвізіі мясцовых органаў ведамстваў Саюзу ССР назначаюцца Народным Камісарам Фінансаў Саюзу ССР і кіраўнікамі належных ведамстваў Саюзу ССР па належнасьці.

Старшыні і сталыя прадстаўнікі зацікаўленых ведамстваў у кантрольных нарадах пры фінансавых аддзелах мясцовых выканаўчых камітэтаў назначаюцца адпаведнымі выканаўчымі камітэтамі.

Прадстаўнікі судовых устаноў назначаюцца ў склад кантрольных саветаў і нарад старшынямі адпаведных судов.

У кантрольных саветах і нарадах пытаньні вырашаюцца большасцю галасоў.

Увага 1. У кантрольныя нарады пры аддзелах дзяржаўнага фінансавага кантролю па рэвізіі ваенных акруг у якасьці прадстаўнікоў судовых устаноў уваходзяць члены ваенных трыбуналаў адпаведных ваенных акруг па назначэньні старшын гэтых трыбуналаў.

Увага 2. У кантрольных нарадах пры фінансавых аддзелах павятовых (і адпаведных ім) выканаўчых камітэтах у якасьці прадстаўнікоў судовых устаноў удзельнічаюць па пасадзе ўпаўнаважаныя губэрскіх (і адпаведных) судов, альбо народныя судзьдзі па назначэньні належнага губэрскага (альбо адпаведнага яму) суда.

23. Кантрольныя саветы і нарады павінны паведамляць адказных за зробленую дзяржаве маемасную шкоду службовых асоб аб часе разгляду спраў і разглядаць іх аб'ясненьні, калі яны зьявляцца на пасяджэньне альбо калі яны прышлюць аб'ясненьне ў пісьмовай форме.

24. Пастановы кантрольных саветаў і нарад зьўляюцца канчатковымі, аскарджвацца ня могуць і неадкладна паведамляюцца органам дзяржаўнага фінансавага кантролю, якія ўнеслі разнагалосьці для ўжыцця належных захадаў.

Справавядзеньне па разгледжаных справах можа аднаўляцца толькі тады, калі выявіцца новыя акалічнасьці, якія невядомы пры першым разглядзе справы і зьмяняюць яго сутнасьць, прычым патрэба аднаўленьня справавядзеньня ўстанаўляецца і самае пытаньне пераглядаецца тым органам, які вынес першапачатковую пастанову.

Адначасна з аднаўленьнем справавядзеньня вырашаецца, калі гэта трэба, пытаньне аб прыпыненьні выкананьня першпачатковай пастановы.

25. Калі ня будуць выкананы ва ўстаноўлены тэрмін прапановы органаў дзяржаўнага фінансавага Кантролю, узгодненыя паводле арт. арт. 18 і 19, альбо пастановы кантрольных саветаў і нарад аб сплаце маемаснай шкоды дзяржаве, то адпаведныя органы дзяржаўнага фінансавага Кантролю паведамляюць аб гэтым органам, якія ажыццяўляюць спягнаньне нядоімак за беспасрэдныя падаткі, для спягнаньня нявыплачаных сум паводле правіл Палажэньня аб спягнаньні падаткаў за 2 кастрычніка 1925 г. (З. З. СССР 1925 г., № 70, арт. 518,

26. Прыняцьце на кошт дзяржавы ўстанаўленай органамі дзяржаўнага фінансавага кантролю маемаснай шкоды тады, калі патрабаваньне сплаты яе лічыцца ім па акалічнасьцях справы немэтазгодным, а таксама зьяняцца органамі дзяржаўнага фінансавага кантролю зробленых ім прапаноў аб сплаце страт рабіцца паводле правіл, што ўстанаўляюцца Народным Камісарам Фінансаў СССР па згодзе з Народным Камісарам Рабоча-Сялянскай Інспэкцыі СССР.

III. Парадак назначэньня і звальненьня работнікаў дзяржаўнага фінансавага кантролю.

Начальнікі Галоўнага Кіраўніцтва Дзяржаўнага Фінансавага Кантролю і кіраўніцтваў дзяржаўнага фінансавага кантролю пры

народных камісарыятах фінансаў саюзных рэспублік, а таксама кіраўнікі органаў дзяржаўнага фінансавага кантролю пры народных камісарыятах фінансаў аўтаномных рэспублік назначаюцца і звальняюцца саветамі народных камісараў Саюзу ССР, саюзных і аўтаномных рэспублік, па прапанове адпаведных народных камісараў фінансаў.

28. Работнікі дзяржаўнага фінансавага кантролю, не паказаныя ў арт. 27, назначаюцца, перамяшчаюцца і звальняюцца:

а) кіруючага складу Галоўнага Кіраўніцтва Дзяржаўнага Фінансавага Кантролю, з беспасрэдна падпарадкаванымі яму аддзелаў па рэвізіі мясцовых органаў ведамстваў Саюзу ССР, і кіраўніцтваў дзяржаўнага фінансавага кантролю пры народных камісарыятах фінансаў саюзных рэспублік (да памочнікаў загадчыкаў аддзелаў уключна), а таксама органаў дзяржаўнага фінансавага кантролю пры народных камісарыятах фінансаў аўтаномных рэспублік (да памочнікаў загадчыкаў асноўных падзяленняў гэтых органаў уключна) — народнымі камісарамі фінансаў Саюзу ССР, саюзных і аўтаномных рэспублік па прапанове кіраўнікоў адпаведных органаў дзяржаўнага фінансавага кантролю;

б) загадчыкі органаў дзяржаўнага фінансавага кантролю пры фінансавых аддзелах краёвых, абласных, губэрскіх, акруговых, павятовых (і адпаведных ім) выканаўчых камітэтаў — народнымі камісарамі фінансаў саюзных і аўтаномных рэспублік, па належнасці па прапанове кіраўнікоў паказаных вышэй фінансавых аддзелаў і і па заключэнні кіраўнікоў органаў дзяржаўнага фінансавага кантролю пры народных камісарыятах фінансаў саюзных або аўтаномных рэспублік, па належнасці;

в) рэвізійны і бухгалтэрскі склад (да кантралёра і старшага бухгалтэра ўключна) Галоўнага Кіраўніцтва Дзяржаўнага Фінансавага Кантролю (з падпарадкаванымі яму аддзелаў па рэвізіі мясцовых органаў ведамстваў Саюзу ССР) і органаў дзяржаўнага фінансавага кантролю пры народных камісарыятах фінансаў саюзных і аўтаномных рэспублік — кіраўнікамі гэтых органаў;

г) рэвізійны і бухгалтэрскі склад (да кантралёра і старшага бухгалтэра ўключна) органаў дзяржаўнага фінансавага кантролю пры фінансавых аддзелах краёвых, абласных, губэрскіх, акруговых, павятовых (і адпаведных ім) выканаўчых камітэтаў — паказанымі ў п. „а“ асобамі па прапанове загадчыкаў гэтых органаў дзяржаўнага фінансавага кантролю, узгодненай з загадчыкамі адпаведных фінансавых аддзелаў;

д) іншыя работнікі — беспасрэдна кіраўнікамі адпаведных органаў дзяржаўнага фінансавага кантролю.

Увага. На падставе мясцовых умоў, у надзвычайных выпадках, права беспасрэдна назначаць, перамяшчаць і звальняць паказаных у п. п. „б“ і „г“ — работнікаў органаў дзяржаўнага фінансавага кантролю можа быць дадзена загадчыкам краёвых, абласных, губэрскіх, акруговых, (ці адпаведных ім) фінансавых аддзелаў.

29. Работнікі дзяржаўнага фінансавага кантролю, якія выконваюць рэвізійныя і бухгалтэрскія функцыі і займаюць пасады ня ніжэй кантралёра і старшага бухгалтэра, назначаюцца з асоб, што адпавядаюць умовам, устаноўленым Галоўным Кіраўніцтвам Дзяржаўнага Фінансавага Кантролю па згодзе з Народным Камісарыятам Працы СССР і Ўсесаюзным Цэнтральным Саветам Прафесіянальных Саюзаў.

VI. Парадак фінансавання органаў дзяржаўнага фінансавання кантролю.

30. Каштарысы даходаў і расходаў органаў дзяржаўнага фінансавання кантролю ўваходзяць у каштарысы народных камісарыятаў фінансаў Саюзу ССР і саюзных рэспублік, як самастойныя часткі. Беспасрэдныя кіраўнікі органаў дзяржаўнага фінансавання кантролю маюць правы самастойных распарадкаў крэдытаў.

Увага. Кантроль за выкананнем органамі дзяржаўнага фінансавання кантролю сваіх каштарысаў ажыццяўляецца адпаведнымі ўстановамі народных камісарыятаў рабоча-сялянскае інспекцыі Саюзу ССР, саюзных і аўтаномных рэспублік, па належнасці.

Старшыня Савету Народных Камісараў Саюзу ССР Рыкаў.
Кіраўнік Спраў Савету Народных Камісараў Саюзу ССР Гарбунаў.
Сакратар Савету Народных Камісараў Саюзу ССР Мірошнікаў

4. Паставава Народнага Камісарыяту Працы БССР

ПРА ўвядзенне ў сілу на тэрыторыі БССР абавязковай пастававы НК Працы СССР за 16 лютага 1928 г. № 91 „ПРАВИЛА УСТРОЙСТВА, ОБОРУДОВАНИЯ И СОДЕРЖАНИЯ ТОРГОВЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ“

Народны Камісарыят Працы БССР, на падставе арт. 36 абавязковай пастававы Народнага Камісарыяту Працы Саюзу ССР за 16 лютага 1928 г. № 91 „Правила устройства, оборудования и содержания торговых предприятий“ („Известия НКТ“ 1928 г. № 9-10) паставаўляе ўвесці ў сілу паказаную вышэй абавязковую пастававу на тэрыторыі БССР.

Народны Камісар Працы БССР К. Бенэк.

Сакратар Народнага Камісарыяту Працы БССР А. Круглік.

22 сакавіка 1928 г.
№ 19.

5. Паставава Народнага Камісарыяту Працы БССР

ПРА дапаўненне сваё пастававы за 6 лютага 1928 г. № 6 „ПРА ТЕРМИН СЕЗОННЫХ БУДАВНИЧЫХ РАБОТ“.

Маючы на ўвазе тое, што паводле кліматычных умоў грабарныя работы ня могуць распачацца раней 1 мая, Народны Камісарыят Працы БССР паставаўляе дапоўніць сваю пастававу за 6 лютага 1928 г. № 6 „Пра тэрмін сезонных будавнічых работ“ (Бюлетэнь СНК БССР 1928 г., № 2) увагаю наступнага зместу:

„Тэрмін грабарскіх работ устанаўляецца з 1 мая па 1 лістапада“.

Народны Камісар Працы БССР К. Бенэк.

Сакратар Народнага Камісарыяту Працы БССР А. Круглік.

3 красавіка 1928 г.
№ 20.

6. Пастанова Народнага Камісарыяту Гандлю БССР

ПРА ўСТАНАЎЛЕНЬНЕ ГУРТОВА-АДПУСКН. ЦЭН НА СНАПЯВЯЗАЛЬНЫ ШПАГАТ

На падставе п. п. „м“ і „о“ арт. 4 Часовага Палажэньня аб Народным Камісарыяце Ўнутранага Гандлю БССР і пастановы Народнага Камісарыяту Гандлю СССР за 19/III 1928 г. Народны Камісарыят Гандлю БССР пастанаўляе:

1. Устанавіць для ўсіх дзяржаўных і каперацыйных гандлёвых арганізацый БССР наступныя гуртова-адпускныя цэны на снапавязальны шпагат:

Манільскі шпагат 581 руб. за тону франко-вагон ст. адпраўленьня—Нова-расійск, або Адэса.

Пяньковы шпагат 472 руб. за тону франко-вагон ст. адпраўленьня месца вырабу.

2. Устанавіць наступныя набаўкі на манільскі і пяньковы шпагат для ўсіх дзяржаўных і каперацыйных гандлёвых арганізацый БССР:

а) пры паўгуртовым гандлі— 6 проц. { на гуртова-адпускную
б) пры дробным гандлі — 15 проц. { цану, устаноўленную п. 1 гэтай пастановы.

3. Вінаватыя ў парушэньні п. п. 1 і 2 гэтай пастановы прыцягваюцца да адказнасьці паводле арт. 141 Крым. Кодэксу.

Нам. Народнага Камісара Гандлю БССР **М. Брыскін.**

Сакратар Народнага Камісарыяту Гандлю БССР **К. Верамейчык.**

22 сакавіка 1928 г.
№ 28

7. Пастанова Народнага Камісарыяту Гандлю БССР

ПРА ўСТАНАЎЛЕНЬНЕ ГРАНІЧНЫХ АДПУСКНЫХ ЦЭН НА ЦЭГЛА.

На падставе п.п. „м“ і „о“ арт. 4 Часовага палажэньня аб Народным Камісарыяце Ўнутранага Гандлю БССР, паводле пастановы Савету Працы і Абароны за 23 сакавіка 1928 г. і СНК БССР за 1 сакавіка 1928 г., Народны Камісарыят Гандлю БССР пастанаўляе:

1. Устанавіць наступныя адпускныя цэны на цэгла новага стандарту:

Для заводаў Белдзяржбуду і для заводаў:

Менскага і Віцебскага Камунальнага Трэстаў.	29 р. за тыс. фр. зав.
Для Бабруйскага Камунальнага Трэсту.	29 р. 25 к. „ „ „
Для Полацкага „ „ „	31 р. — „ „ „
Аршанскага „ „ „	32 р. 50 к. „ „ „
Магілёўскага „ „ „	33 р. — „ „ „
Гомельскага „ „ „	29 р. — „ „ „

2. Новыя адпускныя цэны на цэгла ўводзяцца ў сілу з 15/XI 1927 г.

Запрапанаваныя Белдзяржбуду і паказаным у п. 1 камунальным трэстам зрабіць адпаведны перарахунак з усімі дзяржаўнымі і каперацыйнымі арганізацыямі, што запрадалі выпрацаванае цэгла паводле гэнэральных дагавораў, заключаных з 15/XI 1927 г. і пазьней.

Увага. Разрахунковая цана на загатоўленае і адпушчанае за час з 15/XI 1927 г. дзяржаўным і каперацыйным арганізацыям пэгла старога стандарту ўстанаўляецца: для Полацкага Камунальнага Трэсту—34 р., Магілёўскага—36 руб. і для Аршанскага—35 р. 50 к.

3. Вінаватыя ў парушэнні гэтай пастановы прыцягваюцца да адказнасці паводле арт. 141 Крым. Кодэксу.

Нам. Народнага Камісара Гандлю БССР **М. Брыскін.**

Сакратар Народнага Камісарыяту Гандлю БССР **К. Верамейчык.**

10 красавіка 1928 г.

№ 34.

8. Абежнік Народнага Камісарыяту Земляробства БССР

ПРА СКАСАВАНЬНЕ ТЛУМАЧЭННЯ ЛЯСНОГА КІРАЎНІЦТВА ДА АБЕЖ-
НІКУ № 105 1926 г.

Усім акруговым зямельным аддзелам.

Паводле пастановы Савету Народных Камісараў за 30 студзеня 1928 г. Народны Камісарыят Земляробства БССР паведамляе, што ім касуецца растлумачэнне Ляснога Кіраўніцтва № 18561 да абежніку Народнага Камісарыяту Земляробства 1926 г. № 105, самы-ж абежнік № 105 пакідаецца і надалей ў сіле.

У звязку з паказаным вышэй Народны Камісарыят Земляробства растлумачвае, што пад правам „скарыстання землякарыстальнікамі паасобных дрэў па іх погляду“ (п. 2 абежніку № 105) павінна ўваходзіць і паняцце права продажу імі гэтых дрэў і на старану.

Народны Камісар Земляробства БССР **3. Прышчэпаў.**

Загадчык Ляснога Аддзелу НКЗ БССР **В. Ткачоў.**

17 сакавіка 1928 г.

№ 2163.

9. Пастанова Народнага Камісарыяту Земляробства БССР

ПРА ЎТВАРЭНЬНЕ Ў ДРЫБІНСКІМ ЛЯСНІЦТВЕ АРШАНСКАЙ АКРУГІ ПАЛЯЎ-
ЧАГА ЗАБАРОНЬНІКА.

Народны Камісарыят Земляробства БССР, разгледзеўшы хадайніцтва Беларускага Каперацыйна-Прамысловага Саюзу Паляўнічых за 17 сакавіка 1928 г. № 293 аб утварэнні паляўнічага забароньніка для аховы баброў у раёне быўшага маёнтку Мураванка Дрыбінскага раёну, а таксама пастанову аб гэтым Прэзідыуму Аршанскага Акруговага Выканаўчага Камітэту за 12 ліпеня 1927 г. і паведамленне Акруговага Зямельнага Аддзелу за 23 жніўня 1927 г. № 10304, пастанаўляе ўтварыць паляўнічы забароньнік і забараніць паляванне на ўсякую дзічыну і птушак і рыбную лоўлю на пяць гадоў ад гэтага дня ў раёне Трылесінскай дачы, Дрыбінскага Лясніцтва. У гэты забароньнік павінны ўвайсці: 1) стаў Мураванка—забалочаная плошча паміж рэчкамі Мураванка і Шыпаўка і вур. Табаліха дзяржаўнага ляснога фонду, плошчай каля 90 гэктараў; 2) берагавая паласа па абодвух берагох ракі Проні ад вёскі Галавіч да Заложэскага млыну з лясным вуроч. Носава, плошчай каля 100 гэктараў

Народны Камісар Земляробства БССР **3. Прышчэпаў.**

Загадчык Ляснога Аддзелу НКЗ БССР **В. Ткачоў.**

Інспектар па Лесаэксплёатацыі НКЗ БССР **Ждановіч.**

27 сакавіка 1928 г.

Выданы на падставе арт. 13 і ў
разьвіццё арт. арт. 1-11 Вэтерынар-
нага Статуту БССР.

10. Часовыя правілы вэтерынарна-санітарнага нагляду за экспартам заграніцу сырых жывёлавых прадуктаў.

§ 1. Да сырых жывёлавых прадуктаў належаць: мясныя тушы, іх часткі і органы, салоное сала, шнік, страўнікі, кішкі, мачавыя пузыры, нявырабленыя скуры, кроў, косяці, рогі, капыты, шэрсць, шчаціна, грывы, хвасты, пер'е, пух і пушніна.

§ 2. Вывоз сырых жывёлавых прадуктаў (§ 1) з тэрыторыі БССР заграніцу дазваляецца толькі праз тры мытныя пункты, якія ўстанаўляюцца Камітэтам па вэтерынарных справах пры Савеце Працы і Абароны па хадайніцтву Народнага Камісарыяту Земляробства БССР і па згодзе з народнымі камісарыятамі Шляхоў, Унутраных Спраў і Гандлю.

§ 3. Дастаўка сырых жывёлавых прадуктаў для вывазу заграніцу ў пагранічныя пункты (§ 2) дазваляецца з мясцовасцяй, у якіх няма заразных і пошасных хвароб на жывёлу, пры чым кожны транспарт павінен быць забяспечаны на месцы яго выхаду пасведчаннем вучастковага вэтерынарнага лекара аб бяспечнасці памянёных прадуктаў.

Увага. Пры загатоўцы сырых жывёлавых прадуктаў дробнымі партыямі на кірмашох і рынках, арганізацыі або асобы, якія набываюць іх, павінны ўстанавіць пры дапамозе запытаньяў месца паходжання іх і потым ў момант адпраўкі сырку прад'явіць санітарна-транспартнаму вэтерынарнаму лекару пасведчанне, атрыманае ад вучастковага вэтерынарнага лекара або мясцовай улады або тым, што ў месцы паходжання прадуктаў, няма пошасна-заразных хвароб на жывёлу.

§ 4. Сырыя жывёлавыя прадукты, што не здавальняюць паказаным ў § 3 патрабаванням, а таксама прадукты, што ўжо пачынаюць гніць або маюць адзнакі, якія паказваюць на паходжанне іх ад хворай заразнымі хваробамі жывёлы, заграніцу вывозіць не дазваляецца. Годнасць прадуктаў устанаўляецца вэтерынарным лекарам, пад ведамам якога знаходзіцца прыгранічны прапускны пункт.

§ 5. У прыгранічных прапускных пунктах сырыя жывёлавыя прадукты, прызначаныя для адпраўкі заграніцу, абавязкова абглядаюцца, а даданыя да іх дакументы правяраюцца вэтерынарным лекарам, што знаходзіцца на гэтых пунктах, які абглядае прадуктаў і на дазвол прапусціць іх выдае ўстаноўленай формы падпісанае ім пасведчанне з службовым штампелем (сартыфікат, форма №№ 7 і 8).

§ 6. У іншых выпадках ў адносінах да сырых жывёлавых прадуктаў, што экспартуюцца заграніцу, трэба кіравацца Вэтерынарным Статутам і выданымі ў разьвіццё яго інструкцыямі і правіламі аб перавозцы сырых жывёлавых прадуктаў.

За Народнага Камісара Земляробства БССР **Ц. Каровікаў.**

Народны Камісар Унутраных Спраў БССР **А. Сташэўскі.**

Нам. Народнага Камісара Гандлю БССР **М. Брыскін.**

Нам. Упаўнаважан. Нар. Каміс. Шляхоў ССОР пры СНК БССР **А. Іваноў.**

Інспектар Народнага Камісарыяту Зямляробства БССР па
Вэтерынарна-Санітарнай Частцы **М. Жарын.**

Выданы на падставе арт. 13 і ў
разьвіццё арт. арт. 1—11 Вэтэры-
нарнага Статуту БССР.

11. Часовыя правілы вэтэрынарна-санітарнага нагляду за эк- спартам заграніцу сьвіней.

§ 1. Сьвіней з тэрыторыі БССР дазваляецца адпраўляць загра-
ніцу па чыгунцы і вадзяных шляхох толькі праз тых пункты, якія
ўстанаўляюцца Камітэтам па вэтэрынарных справах пры Савеце Пра-
цы і Абароны па хадайніцтву Народнага Камісарыяту Земляробства
БССР і па згодзе з народнымі камісарыятамі Шляхоў, Унутраных
Спраў і Гандлю.

§ 2. Сьвіньні для экспарту заграніцу могуць купляцца і загатаў-
ляцца толькі ў тых мясцовасьцях, ў якіх няма пошасна-заразных хвароб
на сьвіней (чума сьвіней і краснуха сьвіней, калі апошняя носіць
эпізаатычны характар) і з дазволу зямельнага аддзелу (вэтэрынарнай
часткі) адпаведнага акруговага выканаўчага камітэту.

§ 3. Зямельны аддзел (па вэтэрынарнай частцы) аб усіх выда-
ных ім дазволах на загатоўку сьвіней паведамляюць адпаведных ву-
частковых і санітарна-транспартных вэтэрынарных лекараў, а так-
сама і Вэтэрынарнае Бюро Народнага Камісарыяту Земляробства.

§ 4. Калі зьявіцца ў раёне загатоўкі пошасна-заразныя хваробы
на сьвіней, то акруговыя зямельныя аддзелы (па вэтэрынарнай част-
цы) сваячасна паведамляюць аб гэтым экспартныя органы і робяць
распараджэньне аб неадкладнай забароне заготовак ва ўсёй акрузе,
у паасобных раёнах або ў залюднёных пунктах, адначасна паведам-
ляючы аб гэтым адпаведных вучастковых, санітарна-транспартных
вэтэрынарных лекараў і Вэтэрынарнае Бюро Народнага Камісарыяту
Земляробства і побач з гэтым ужываюць захады да хутчэйшай лік-
відацыі памянёных хвароб.

§ 5. Сьвіньні, прызначаныя для экспарту заграніцу, могуць ад-
праўляцца з месц заўкупкі або фармаваньня па ўстаноўленых грун-
тавых шляхох гонам, а таксама і на фурманках толькі да бліжэй-
шай чыгуначнай станцыі, пры чым ў мясцох заготовак сьвіньні аб-
глядаюцца вучастковым вэтэрынарным лекарам і, калі яны будуць пры-
знаны здаровымі, уласьнікам іх выдаецца адпаведнае пасьведчаньне.

§ 6. Устаноўкі і асобы, што экспартуюць сьвіней заграніцу, па-
вінны паказваць санітарна-транспартнаму нагляду станцыі пагрузкі
пасьведчаньне ад вучастковага вэтэрынарнага лекара месца загатоўкі,
ў якім павінна быць вызначана: а) колькасць загатоўленых для ад-
праўкі сьвіней; б) месца і час выхаду сьвіней; в) ці няма ў месцы вы-
хаду сьвіней пошасна-заразных хвароб на сьвіней; г) што сярод
сьвіней ня выяўлена хворых або падазроных у заразных і пошас-
ных хваробах і што даная партыя сьвіней прызначана для адпраўкі
заграніцу; д) будуць гнацца ці падвозіцца сьвіньні да бліжэйшай
чыгуначнай станцыі або рэчнай прыстані.

Увага 1. Калі няма вэтэрынарнага лекара ў мясцох выхаду
сьвіней, то мясцовы выканаўчы камітэт, сельскі савет або міліцыя
выдае пасьведчаньне, паказаўшы: а) колькасць адпраўленых
сьвіней, б) месца і час іх выхаду, в) што ў данай мясцовасьці
няма пошасна-заразных хвароб на сьвіней, г) будуць гнацца
ці падвозіцца сьвіньні і д) месца прызначэньня сьвіней.

Увага 2. Пасьведчаньні аб тым, што няма пошасна-заразных
хвароб ў месцы выхаду сьвіней, павінны выдавацца сельскаю

ўладаю (калі няма ветэрынарнага лекара) таксама і паасобным уласьнікам свіней якія прыганяюцца на рынкі і кірмашы для продажу.

Увага 3. Калі няма ветэрынарнага лекара ў мясцох выхаду свіней, то свіньні павінны абглядацца на агульных падставах на бліжэйшым па дарозе ветэрынарным пункце альбо перад пагрузкаю на чыгуначнай станцыі санітарна-транспартным ветэрынарным лекарам.

§ 7. Пры далейшых ветэрынарна-санітарных абглядах свіней па дарозе ветэрынарныя лекары адзначаюць на пасведчаньнях, выданных ў мясцох выхаду, аб выніках абгляду і аб усіх зьменах ў колькасьці свіней, паясьняючы прычыны зьмен.

§ 8. Прыбыўшы на станцыю пагрузкі свіней органы і асобы, што экспартуюць свіней, прад'яўляюць іх для абгляду адпаведнаму санітарна-транспартнаму ветэрынарнаму лекару; яму-ж прад'яўляюцца і выданыя ў мясцох загатоўкі ветэрынарныя пасведчаньні альбо пасведчаньні мясцовай улады.

Увага. Транспартаваньне свіней ад станцыі першапачатковай пагрузкі да станцыі экспартнай пагрузкі з карантынным пунктам робіцца на падставе Інструкцыі аб наглядае за перавозам і перагонам жывёлы.

§ 9. Пасля прыбыцьця свіней на станцыю экспартнай пагрузкі транспартны ветэрынарны лекар, правярыўшы правільнасьць паказаных дакумэнтаў, вакіроўвае партыі свіней ў асобнае памяшканьне (ў карантын) для назіраньня за імі на працягу 5-ці сутак ад дня паступленьня, пры чым тэрмін гэты можа быць працягнут у залежнасьці ад патрабаваньня ўмовы з чужаземнымі дзяржавамі.

§ 10. Памяшканьні пад карантыны для свіней (§ 9) павінны рабіцца ў ізаляваных мясцох і блізка ад чыгуначных станцый або прыстаняй, пры чым пляны іх, а таксама і прапускатальна здольнасьць зацьвярджаюцца Народным Камісарыятам Земляробства БССР (па Ветэрынарнаму Бюро) па прапанове акруговых зямельных адзелаў.

§ 11. Карантынныя памяшканьні для свіней у ветэрынарна-санітарных адносінах знаходзяцца пад ведамам адпаведнага санітарна-транспартнага ветэрынарнага лекара. Пры карантынным пункце павінна знаходзіцца кніга для запісу ў ёй усіх свіней, што паступаюць на пункт, у якой паказваюцца: а) час паступленьня і выбыцьця кожнай партыі свіней, б) мясцовасьці, адкуль прыбыла партыя, в) № і час выдачы ветэрынарнага пасведчаньня або пасведчаньня мясцовай улады, з якім даная партыя прыбыла, г) вынікі ветэрынарна-санітарнага абгляду, д) №№ свіней, пад якімі яны паступаюць ў карантыннае памяшканьне ад загатоўшчыкаў, е) назва установы або прозьвішча ўласьніка свіней.

§ 12. Пасля 5-ці дзён назіраньня ад часу паступленьня свіней ў карантын і калі няма сярод іх хворых або падазронных у хваробах, пералічаных у § 2, ветэрынарны лекар, добра абглядае ўсіх дачыста з тэрмаметрыяю, накладвае штэмпель „з“ на правае вухо, дазваляе пагрузку такіх ў вагон для адпраўкі да выпускнога пункту і выдае адпаведнае пасведчаньне, якое прыкладаецца да накладной.

§ 13. Калі будуць выяўлены хворыя або падазронныя ў хваробах, паказаных у § 2, свіньні, то даная партыя свіней ня можа адпраў-

ляца, пры чым хворыя і падазроны ў хваробах сьвіньні скарыстоўваюцца на падставе Вэтэрынарнага Статуту і адпаведных інструкцый, а падазроных у заражэньні накіроўваюць на выбраную ўласьнікам бліжэйшую рэзьніцу, якая знаходзіцца пад сталым вэтэрынарна-санітарным наглядам

§ 14. Пасля выбыцьця кожнай партыі сьвіней з карантыннага памяшканьня, апошнія старанна і мэханічна ачышчаецца, мыецца і робіцца ў ім дэзынфэкцыя.

§ 15. Сьвіньні на выпускной прыгранічнай станцыі або прыстані выгружаюцца з вагонаў пад наглядам санітарна-транспартнага вэтэрынарнага лекара, які абглядае ўсю дачыста партыю з тэрмамэтрыяю, правярнуўшы пры гэтым дакумэнты. Калі даная партыя будзе прызнана ім незаражанаю пошасна-заразнымі хваробамі, то санітарна-транспартны вэтэрынарны лекар дазваляе пагрузку яе ў вагоны або параходы і выдае адпаведнае пасьведчаньне (сэртыфікат паводле формы № 6).

§ 16. Калі будуць выяўлены ў данай партыі хворыя або падазроны ў пошасна-заразных хваробах сьвіньні, то санітарна-транспартны вэтэрынарны лекар у такіх выпадках кіруецца § 13.

§ 17. Аб кожным выпадку выяўленьня хворых або падазроных у пошасна-заразных хваробах (§ 2) сярод партыі сьвіней, прызначаных для экспарту заграніцу, участковы і санітарна-транспартны вэтэрынарны лекар павінен падрабязна тэлеграфавачь за кошт уласьнікаў сьвіней зямельнаму аддзелу (па вэтэрынарнай частцы) тэй акругі, дзе знаходзіцца станцыя пагрузки.

§ 18. Рабочыя, патрэбныя вэтэрынарнаму нагляду для абгляду і тэрмамэтрыі сьвіней, паводле гэтых правіл, павінны наймацца арганізмамі, што экспартуюць сьвіней, альбо ўласьнікамі данай партыі сьвіней альбо асобамі, што замяняюць іх.

§ 19. Ува ўсіх выпадках парушэньня вэтэрынарна-санітарных патрабаваньняў, прадугледжаных Вэтэрынарным Статутам і інструкцыямі, выданымі ў разьвіцьцё яго, а таксама і гэтымі правіламі, вінаваты ў паказаных парушэньнях вэтэрынарны персанал прыцягваецца да адказнасьці за няўважлівыя адносіны да выкананьня сваіх абавязкаў, экспартуючыя-ж органы ва ўсіх памянёных вышэй выпадках парушэньня, а таксама, калі ня выконваюць законных патрабаваньняў вэтэрынарнага персаналу, павінны апошнім прыцягвацца да адказнасьці ва ўстаноўленым парадку.

За Народнага Камісара Земляробства БССР Ц. Каровікаў.

Народны Камісар Унутраных Спраў БССР А. Сташэўскі.

Нам. Народнага Камісара Гандлю БССР М. Брыскін.

Нам. Упаўнаважана Народнага Камісарыяту
Шляхоў СССР пры СНК БССР А. Іваной.

Інспэктар Народнага Камісарыяту Земляробства БССР
па Вэтэрынарна-Санітарнай Частцы М. Жарын.

12. Інструкцыя Народнага Камісарыяту Ўнутраных Спраў і Народнага Камісарыяту Юстыцыі БССР

ПРА ВЯДЗЕНЬНЕ І ЗАПЯЎНЕНЬНЕ АКТАВЫХ КНІГ ПАВОДЛЕ НОВЫХ ФОРМ.

1. Агульныя палажэньні.

1. Усе рэгістрацыйныя кнігі мясцовых органаў ЗАГС вядуцца ў 1 экзэмпляры паводле форм, даданых да гэтай інструкцыі.

Статыстычныя карткі вядуцца асобна ў шпыхтах.

2. У кожным блянку запісу ў кнізе, а таксама і ў статыстычнай картцы пасьля слоў: „запіс акту аб.....“ ставіцца дата рэгістрацыі і чарговы №.

Нумарацыя вядзецца на кожны род акту асобна і павінна быць парадкавай ў працягу году.

3. Запісы ў актавых кнігах робяцца зусім выразным пісьмом і абавязкова атрамэнтам.

4. Ні адно пытаньне ў кнізе, а таксама і ў статыстычнай картцы не павінна аставацца без адказу.

Калі-ж на тое ці іншае пытаньне ня можа быць дадзены адказ, дык пасьля такога пытаньня замест адказу абавязкова павінна ставіцца рыска (—).

5. Скарачваньне слоў і падчыстка ў актавых кнігах не дазваляецца.

6. Усе папраўкі ці прыпіскі, зробленыя ў актывым дакумэнце, павінны адзначацца ў графе „рознае аднакі“.

7. Кожны акт, запісаны ў актавыя кніжкі, павінен быць падпісаны адпаведным загадчыкам ЗАГС зараз-жа пасьля запісу, а подпіс апошняга павінен быць сьцьверджаны справаводам.

Увага. У сельскіх і месцавых саветах можа быць адзін подпіс.

8. Статыстычныя карткі павінны запаўняцца службовымі асобамі ЗАГС адначасна з запісам паасобных актаў грамадзянскага стану.

На кожнай картцы павінен быць подпіс загадчыка ЗАГС.

9. На кожнай картцы павінен быць пастаўлены чарговы нумар адпаведна чарговому нумару запісу акту.

10. Усякі выпадковы пропуск нумару, які парушае чарговую нумарацыю, павінен адзначацца ў ведамасьці, пры якой карткі адсылаюцца раённаму статыстыку або ў акруговае статыстычнае бюро.

11. Статыстычныя карткі за кожны мінулы месяц пасьля стараннай правэркі паўнаты і правільнасьці іх запаўненьня зь сьпісам, ў якім паказваецца дата актаў і іх нумары, адсылаюцца на трэці дзень кожнага наступнага за справаздачным месяца раённаму статыстыку, а ў горадох ў акруговае статыстычнае бюро для статыстычнай апрацоўкі.

Увага. Пра ўсе зьмены запісаў, якія былі зроблены пасьля адсылкі статыстычнай карткі раённаму статыстыку альбо ў акруговае статыстычнае бюро, трэба зараз-жа паведамляць іх.

12. Адказнасьць за несвачасную падачу статыстычных матар'ялаў і за не акуратнае і не дакладнае іх запаўненьне нясе асоба, падпісваючая картку.

13. Пры запаўненьні актавых кніг павінны выконвацца правілы, зьмешчаныя ў дадатку 1 да Кодэксу Законаў аб Шлюбe, Сям'і і Апецы БССР (З. З. БССР 1927 г., № 7, арт. 16).

14. Выпісы з актаў грамадзянскага стану маюць права атрымоўваць усе запікаўленыя грамадзяне.

15. З часу выдання гэтай інструкцыі касуецца інструкцыя Народнага Камісарыяту Ўнутраных Спраў і Народнага Камісарыяту Юстыцыі БССР за 28 чэрвеня 1927 году № 4989 (Бюлетэнь СНК БССР 1927 г., № 13 (38)).

II. Парадак запаўнення актавых кніг аб нараджэнні.

У графе 1 запісу паказваецца прозьвішча дзіцяці і імя, што даецца яму.

У графе 2 дакладна паказваецца год, месяц і дзень нараджэння дзіцяці.

У графе 3 паказваецца месца нараджэння, г. зн. назва гораду, сяла, раёну і акругі.

У графе 4 паказваецца пол дзіцяці — мужчынскі ці жаночы.

У графе 5 адзначаецца, у залежнасці ад таго колькі нарадзілася дзяцей, адно, два ці тры альбо мёртванароджаны.

У графе 6 пішацца поўнасьцю прозьвішча, імя і імя па бацьку бацькоў і іх век, г. зн., мінула..... гадоў.

У графе 7 паказваецца дакладна адрас бацькоў (вуліца, дом №....., кв. №....., горад, раён ці вёска).

У графе 8 падпісваецца заяўнік аб факце нараджэння. Пры гэтым, калі заяўнік падпішацца неясна, дык ў дужках трэба выразна напісаць яго прозьвішча.

У графе 9 адзначаецца аб выдачы пасведчаньняў, паказваючы аб аплаце гэрбавага збору або аб звальненьні ад апошняга, аб устаўленьні бацькі народным судом, аб зьмене прозьвішча ці імя, аб усынаўленьні і г. д., г. зн., тыя зьмены, якія былі зроблены ў гэтым акце пасля яго запісу.

Рэгістрацыя мёртванароджаных робіцца ў кніжцы нараджэнняў, пры чым для мэт статыстыкі робіцца адзнака ў графе 5.

III. Парадак запаўнення статыстычнай карткі аб нараджэнні.

У графе 2 „Пол дзіцяці“ адказ павінен быць напісаны поўнасьцю: „мужчынскі“, „жаночы“, падкрэсьліваць гэтыя словы ў тэксьце пытаньня ня трэба.

У графе 3 „Час нараджэння“ ня трэба зьмешваць дзень рэгістрацыі з днём нараджэння, а паказваць дзень нараджэння.

У графе 4 „Блізняты“ на кожнага народжанага абавязкова запаўняецца асобная картка, не дазваляецца запаўняць аднае карткі больш, чым на адно дзіця.

У графе 5 „Мёртванароджаны“ мёртванароджаным лічыцца народжаны не раней 6 месяцаў цяжарнасьці і без адзнак жыцьця. Усе народжаныя мёртвымі (мёртванароджаныя) запісваюцца ў картках аб народжаных, а не ў картках аб памёршых.

У графе 6 „Якое па ліку дзіць ад данай маткі“ не маецца на ўвазе народжаны ад даных бацькоў, а лік усіх дзяцей, народжаных ад данай маткі.

У графе 8 „Нацыянальнасьць“ ня трэба зьмешваць нацыянальнасьці з вераю, а таму на пытаньне аб нацыянальнасьці ні ў якім выпадку ня трэба лічыць адказам: „праваслаўны“, „католік“, „стараабрадзец“, а трэба дабівацца станоўчага адказу, да якой

нацыянальнасьці залічае сябе даная асоба і ніколі не паказваць „беларус-паляк“, „рускі-беларус“ і інш.

У графе 9 „Занятак“ паказваецца прафэсія, рамяство, работа, пасада, якая зьяўляецца для данай асобы галоўнаю крыніцаю існаваньня, напрыклад: земляроб, каваль, пастух, справавод, чорнарабочы і г. д.

Графа 10 „Сацыяльнае становішча“. Калі даная асоба займаецца хлебаробствам, дык яе становішча ў промысле можа быць паказана „гаспадар з наймовымі рабочымі“, „гаспадар з памагаючымі членамі сям'і“, „парабок“. Калі-ж асоба займаецца рамяством (кравец, шапец, каваль), дык яно таксама можа быць паказана так: „гаспадар з наймовымі рабочымі“, „адзіночка“, „гаспадар з памагаючымі членамі сям'і“, „рабочы“. У кожнай асобы, што знаходзіцца на якой-небудзь пасадзе (справавода, працаўніка калерацыйнай крамы, школьнага работніка), сацыяльнае становішча будзе „служачы“, а ў асоб, што працуюць на прадпрыемстве, а таксама чорнарабочых сацыяльнае становішча — „рабочы“.

Графа 11 „Месца работы“. Гаспадар-хлебароб і памагаючы яму член сям'і адказвае на гэтае пытаньне „ў сваёй гаспадарцы“, парабкі і наогул асобы, што служаць або працуюць у наймах, паказваюць месца працы або службы (ў гр-на такога-та, у такой-та ўстанове і г. д.).

Пры адзначэньні месца жыцьця бацькоў дакладна паказваць раён, вёску, горад і інш.

VI. Парадак запаўненьня актавых кніг аб сьмерці.

У графе 1 паказваецца прозьвішча, імя і імя па бацьку памёршага.

У графе 2 паказваецца пол памёршага — мужчынскі ці жаночы.

У графе 3 паказваюцца гады памёршага, г. зн.: мінула гадоў.

У графе 4 паказваецца год, месяц і дзень сьмерці.

У графе 5 паказваецца апошні дакладны адрэс памёршага.

Увага. Калі сьмерць здарылася ў дарозе або ў іншым горадзе, не на месцы сталага жыцьця памёршага, тады ў графе 9 адзначаецца сталае месца жыцьця памёршага.

У графе 6 паказваецца, чым пацвярджаецца факт сьмерці, № доктарскага або фэльчарскага пасьведчаньня і прозьвішчы іх.

У графе 7 адзначаецца прозьвішча, імя і імя па бацьку і дакладны адрэс асобы, заявіўшай аб сьмерці.

У графе 8 расьпісваецца заяўнік аб факце сьмерці.

У графе 9 адзначаецца аб тым, што запіс, зроблены на падставе пастановы народнага суду, пратаколу міліцыі і інш., а таксама адзначаецца аб выдачы пасьведчаньня, паказваецца, што гэрбавы збор заплачаны або зьняты, і адзначаюцца ўсе папраўкі і зьмены, зробленыя ў гэтым акце пасля яго запісу.

V. Парадак запаўненьня статэстычнай карткі аб сьмерці.

У графе 2 адказ павінен быць напісаны поўнасьцю — „мужчынскі“ або „жаночы“.

Графа 3, „Век“. Трэба дакладна паказваць, колькі поўных гадоў мінула ад роду данай асобе. Для дзяцей, якія памёрлі да году, трэба паказваць час нараджэньня дзіцяці (год, месяц і дзень).

Графа 7 „Прычына сьмерці“. У кожнай картцы абавязкова і дакладна адзначаецца прычына сьмерці паводле мэдыцынскага пасьведчаньня лекара і паказваецца № гэтага пасьведчаньня. Калі ня можна дастаць такога пасьведчаньня, то пытаньне гэта запаўняецца паводле пасьведчаньня фэльчара, у крайнім выпадку—на падставе апытаньня кроўных і сьведак. Хваробу, якая выклікала сьмерць, трэба паказваць дакладна і падрабязна, ніколі ня трэба даваць такіх адказаў—„ад хваробы“, „ад апярацы“, „ад прастуды“ і інш. Нявыяснены адказ можна даваць толькі ў крайнім выпадку, калі немагчыма выясьніць прычыны сьмерці. Калі-ж прычынаю сьмерці было самагубства, дык абавязкова да карткі аб памёршым дадаецца спэцыяльны статыстычны лісток на самагубца.

Графа 9 „Нацыянальнасьць“ запаўняецца таксама, як і графа 8 у картцы аб нараджэньні.

Графа 10. Калі памёршы жыў не на свае сродкі, а знаходзіўся на ўтрыманьні каго-небудзь, дык трэба паказваць, на чые сродкі ён жыў і чым займаецца асоба, што ўтрымоўвала памёршага.

Графа 11 „Занятка“ запаўняецца таксама, як і графа 9 ў картцы аб нараджэньні.

Графа 11 п. „б“ і п. „в“, „Сацыяльнае становішча“, запаўняецца таксама, як графы 10 і 11 карткі аб нараджэньні.

У графе 12 „Месца жыцьця“ ня трэба зьмешваць з месцам сьмерці і падрабязна паказваць горад, раён і вёску.

VI. Парадак запаўненьня актавых кніг аб шлюбе.

Службовая асоба, што рэгіструе шлюб, павінна адзначыць, што да моманту запісу ня было ніякіх заяў аб законных перашкодах да рэгістрацыі.

У графе 1 паказваюцца імя, імя па бацьку і прозьвішча асоб, што бяруць шлюб, г. зн., прозьвішча, якім яны будуць імянавацца пасля шлюбу.

Увага. Асобы, што бяруць шлюб, могуць імянавацца: а) агульным (адным) прозьвішчам жаніха або нявесты, б) могуць аставацца кожны пры сваім дашлюбным прозьвішчы або насіць злучанае прозьвішча абодвух супругаў.

У графе 2 паказваюцца дашлюбныя прозьвішчы жаніха і нявесты.

У графе 3 дакладна паказваецца час нараджэньня жаніха і нявесты асобна, а калі няма такіх зьвестак, то паказваецца, колькі гадоў кожнаму.

У графе 4 пішацца сямейнае становішча жаніха і нявесты асобна.

У графе 5 паказваецца адрэс супругаў, г. зн. адрэс, дзе яны будуць жыць пасля шлюбу.

У графе 6 паказваюцца дакумэнты, пададзеныя кожнаю асобою, якая бярэ шлюб, для пасьведчаньня свае асабы, і адзначаецца, кім выданы дакумэнт і калі.

У графе 7 расьпісваюцца жаніх, нявеста і сьведкі, калі такія ёсьць, прычым жаніх і нявеста падпісваюцца сваімі дашлюбнымі прозьвішчамі.

У графе 8 запісваюцца ўсе асобныя заявы жаніха і нявесты, для якіх у кнізе няма асобных граф, напрыклад, адзнака аб згодзе супруга прыняць грамадзянства другога супруга (пры розным грамадзянстве супругаў), згода супругаў аб дзецях, заявы супругаў аб

тым, што яны знаходзяцца ў фактычнам шлюбе з такога-та часу, аднака аб выдачы пасведчанняў, а таксама ўсе змены, якія былі зроблены пасля акту шлюбу, напрыклад, змена прозвішча або імя, разлука і інш.

VII. Парадак запаўнення статыстычнай карткі аб шлюбе.

У графе 2 „Век“ паказваецца, колькі поўных гадоў мінула жаны і нявесце, пры чым гады іх нараджэння паказваць ня трэба.

Графы 5, 6, 7 і 8 аб нацыянальнасці, занятку, сацыяльным становішчы і месцы працы запаўняюцца таксама, як і ў картцы аб нараджэнні.

VIII. Парадак запаўнення актавых кніг аб скасаванні шлюбу.

Графы 1 і 2 запаўняюцца такім самым парадкам, як пры запісе шлюбу.

У графе 3 паказваецца год, дзень і месяц скасавання шлюбу.

Графа 4 дзеліцца на дзве часткі. У першай частцы асобна паказваюцца імёны і век тых дзяцей, якія астаюцца пры бацьку, і асобна тых, якія астаюцца пры матцы, а ў другой частцы дакладна паказваецца згода бацькоў аб сродках на ўтрыманне дзяцей і адзін другога, г. зн., хто з бацькоў і ў якім размеры павінен плаціць гэтыя сродкі.

У графе 5 паказваецца адрас асоб, што касуюць шлюб, г. зн., іх месца жыцця пасля скасавання шлюбу.

У графе 6 дакладна паказваюцца дакументы, пададзеныя асобамі, што касуюць шлюб, для пасведчання свае асобы.

У графе 7 расьпісваюцца асобы, што касуюць шлюб, шлюбнымі прозвішчамі.

У графе 8 робяцца асобныя адзнакі, напрыклад, што запіс аб спыненні шлюбу зроблены на падставе ўзаемнай заявы або на падставе заявы аднаго супруга (паказваецца прозвішча, імя і імя па бацьку заяўніка), аднака аб выдачы пасведчання, а таксама адзнакі аб усіх зменах, якія зроблены пасля гэтага запісу.

Парадак запаўнення статыстычных картак аб скасаванні шлюбу такі самы, як і ў картцы аб нараджэнні.

IX. Парадак запаўнення актавых кніг аб усынаўленьні.

У графе 1 паказваецца прозвішча і імя пасля ўсынаўлення, а ў графе 2 прозвішча і імя па бацьку да ўсынаўлення.

У графе 3 паказваецца век усынаўляемага, г. зн., год, месяц і дзень, калі ён нарадзіўся.

У графе 4 паказваецца прозвішча, імя і імя па бацьку запраўдных бацькоў усынаўляемага і ўсынавіцеляў, а калі бацькі ўсынаўляемага невядомы, то паказваюцца аякуны ці папачыцелі, на ўтрыманні якіх знаходзіўся ўсынаўляемы, напрыклад, у графе „бацька“ трэба адзначыць „аякун“.

У графе 5 паказваецца дакладны адрас ўсынавіцеляў.

У графе 7 расьпісваюцца ўсынавіцелі і толькі тады, калі яны асабіста прыносяць копію пастановы органу апекі аб усынаўленьні.

У графе 8 паказваецца назва органу апекі, якім зроблена пастанова аб усынаўленьні, нумар і дата пастановы.

Орган ЗАГС, у якім знаходзіцца на захаванні запіс аб нараджэнні ўсынаўляемага, пасьля атрымання паведамлення аб ўсынаўленьні, зараз-жа робіць адпаведныя адзнакі ў кнізе актаў нараджэння.

Орган ЗАГС, які зарэгістраваў акт ўсынаўлення, павінен па просьбе зацікаўленых асоб выдаваць пасьведчаньне аб ўсынаўленьні.

X. Парадак запаўнення заяў аб паходжаньні дзяцей.

Заявы пішуцца ў двух экз.: адзін з іх астаецца ў справах адпаведнага органу ЗАГС, а другі, пасьля ўстанаўленьня бацькі (арт. 42-43 Кодэксу Законаў аб Шлюбe, Сям'і і Апецы), выдаецца на рукі матчы.

У графе 1 паказваецца прозьвішча, імя і імя па бацьку бацькі і заяўніцы.

У графе 2 паказваецца год нараджэньня бацькі і заяўніцы.

У графе 3 час здарэньня (зараджэньня і нараджэньня дзіцяці), г. зн., калі нарадзілася дзіця, дык час нараджэньня, а калі яшчэ не нарадзілася, дык паказваецца, колькі часу прайшло з моманту зараджэньня.

Увага. Зьвесткі аб часе зараджэньня дзіцяці, якое яшчэ не нарадзілася, запісваюцца ў кнігу выключна на падставе доктарскага пасьведчаньня.

У графе 4 паказваецца адрэс заяўніцы.

У графе 5 паказваецца дата і заяўніца расьпісваецца.

У графе 6 адзначаецца дата ўручэньня паведамленьня бацьку дзіцяці, зьвесткі аб атрыманні або неатрыманні ў тэрмін ад бацькі адказу аб прызнанні сябе бацькам ці аб падняцьці судовай спрэчкі.

XI. Парадак запаўнення актавых кніг аб зьмене прозьвішча і імя.

У графе 3 паказваецца год, дзень і месяц нараджэньня асобы, што мяняе прозьвішча або імя, а калі няма такіх зьвестак то паказваецца, колькі данай асобе гадоў.

У графе 4 дакладна паказваецца месца нараджэньня асобы, што мяняе прозьвішча або імя, г. зн., горад, акруга, раён, вёска.

У графе 5 паказваецца, з слоў заяўніка, месца жыцьця, дзе жыву заяўнік да кастрычніка 1917 г. і пасьля гэтага часу, адзначаюшы час і дату жыцьця ў кожнай мясцовасьці.

У графах 6 і 7 падкрэсьліваецца сямейнае становішча і лік дзяцей.

У графе 8 дакладна паказваюцца імёны, прозьвішчы, год, дзень і месца нараджэньня непаўналетніх дзяцей, якія мяняюць прозьвішча.

У графе 9 падкрэсьліваецца сацыяльнае становішча заяўніка.

У графе 11 адзначаецца згода другога супруга на зьмену прозьвішча непаўналетнім дзецям.

Графы 12 і 13 запаўняюцца так, як запаўняюцца такія самыя пытаньні ў папярэдніх запісах.

У графе 14 робяцца адзнакі аб выдачы пасьведчаньня і аб усіх зьменах, зробленых у гэтым акце пасьля яго запісу.

ХІІ. Парадак запаўнення пасведчаньняў, якія сьведчаць акты грамадзянскага стану.

1. Выпісы з старых мэтрычных, а таксама і з новых рэгістрацыйных кніг павінны выдавацца, як пасведчаньні, паводле новых устаноўленых форм на адной беларускай мове.

2. Пасведчаньні павінны быць напісаны выразным пісьмом, ніякіх падчыстак і запэцканьняў у такіх пасведчаньнях быць не павінна.

3. На пасведчаньнях, што выдаюцца, ставіцца нумар запісу данага акту, г. зн., той нумар, пад якім зроблен запіс у кніжцы.

4. Гэрбавы збор аплатаецца адпаведнымі гэрбавымі маркамі, якія наклеіваюцца на пасведчаньні ў пустым месцы. На тых-жа пасведчаньнях, за якія гэрбавы збор не бярацца, трэба адзначаць, што гэрбавы збор зьняты.

Нам. Народнага Камісара Ўнутраных Спраў БССР Я. Кроль.

Нам. Народнага Камісара Юстыцыі БССР С. Гохман.

3 красавіка 1928 г.

№ 2492.

13. Абежнік Народнага Камісарыяту Ўнутраных Спраў і Народнага Камісарыяту Юстыцыі БССР

ПРА РЭЛІГІЙНЫЯ АКТЫ ХРЭСЬБІН, ШЛЮБУ І ПАХАВАНЬНЯ І ПРА АДКАЗНАСЬЦЬ ЗАГАДЧЫКАЎ МОГІЛКАЎ.

Акруговым і раённым выканаўчым камітэтам, органам міліцыі і пракуратуры.

Як відаць з зьвестак, атрыманых НКУС і НКЮ, на тэрыторыі БССР наглядаюцца выпадкі, калі органы міліцыі забараняюць службыцелям культаў рабіць рэлігійныя абрады хрэсьбін, шлюбаў і пахаваньня памёршых без выпісаў аб рэгістрацыі гэтых здарэньняў у органах ЗАГС'аў, пры гэтым існуе розная практыка ў ранейшых межах БССР і ў частцы далучанай з РСФСР.

Таму Народны Камісарыят Ўнутраных Спраў і Народны Камісарыят Юстыцыі БССР прапануюць кіравацца ў гэтых пытаньнях наступным:

З часу адлучэньня царквы ад дзяржавы, рэлігійныя акты хрэсьбін, шлюбаў і пахаваньня зьяўляюцца прыватнаю справаю грамадзян і ня маюць ніякага юрыдычнага значэньня. Паведамленьне органаў ЗАГС аб нараджэньні і сьмерці ўскладаецца на асоб, установы і арганізацыі, паказаныя ў Кодэксе Законаў аб Шлюбе, Сям'і і Апецы (З.З. БССР 1927 г. № 7, арт. 26), якія за гэта і нясуць адказнасьць паводле арт. 7 дадатку 1-га да гэтага Кодэксу, таму службыцелі культаў не павінны мець да пытаньня аб рэгістрацыі ніякага дачыненьня.

Маючы на ўвазе тое, што часам пахаваньне без ведама належных органаў спрыяе злачынству, напрыклад, забойству, атручэньню і інш., абавязак сачыць за тым, каб не рабілася пахаваньне памёршых, сьмерць якіх не зарэгістравана ў органах ЗАГС, ускладаецца на ўстановы і арганізацыі, якія заагавяваюць могілкамі, і яны ў кожным выпадку пахаваньня павінны патрабаваць адпаведнай выпіскі з органаў ЗАГСу.

Вінаватых ў невыкананні гэтага прыцягваюцца да адказнасці— службовыя асобы ў судовым парадку, а прыватныя асобы ў адміністрацыйным парадку штрафам да 100 рублёў.

Усе раней выданыя аб гэтым пытанні абержнікі НКЮ і НКУС БССР, а таксама і РСФСР лічацца страціўшымі сілу.

Нам. Народнага Камісара Унутраных Спраў БССР Я. Кроль.

Нам. Народнага Камісара Юстыцыі БССР С. Гохман.

7 красавіка 1928 г.

№ 66.

14. Абержнік Народнага Камісарыяту Юстыцыі і Ўпаўнаважанага Народнага Камісарыяту Шляхоў СССР пры ўрадзе БССР

ПРА МЕЖЫ ДЗЕЯННЯ АБЕРЖНІКУ НАРОДНАГА КАМІСАРЫЯТУ ЮСТЫЦЫІ І УПАЎНАВАЖАНАГА НАРОДНАГА КАМІСАРЫЯТУ ШЛЯХОЎ СССР ПРЫ ЎРАДЗЕ БССР ЗА 2 ВЕРАСЬНЯ 1926 г. № 106.

Усім акруговым і народным судом.

Народны Камісарыят Юстыцыі і Ўпаўнаважаны Народнага Камісарыяту Шляхоў СССР пры Ўрадзе БССР растульмачаюць, што дзеянне выданага імі абержніку за 2 верасня 1926 г. № 106 (Бюлетэнь СНК БССР за 1926 г., № 11 (20), пашыраецца толькі на іскі, якія вынікаюць з дагавораў перавозкі, заключаныя з чыгункамі на падставе Статуту чыгунак.

Што-ж тычыцца іскаў да чыгунак, якія вынікаюць з іншых падстаў, напрыклад, з працоўнага дагавору або з падстаў, паказаных у Грамадзянскім Кодэксе, дык такія іскі павінны прымацца судамі да свайго разгляду ў парадку агульнай падсуднасці паводле правіл, паказаных у ГПК.

Пры гэтым паведамляецца, што артыкулу 106 скасаванага Статуту чыгунак РСФСР за 12 чэрвеня 1922 г. (З. З. РСФСР 1922 г., № 38, арт. 445), на падставе якога выданы паказаны вышэй абержнік № 106, адпавядае артыкул 119 Чыннага Статуту чыгунак Саюзу ССР за 24 мая 1927 г. (З. З. СССР 1927 г., № 30, арт. 308).

Нам. Народнага Камісара Юстыцыі БССР Я. Бутар.

Нам. Упаўнаважанага Народнага Камісарыяту Шляхоў СССР пры Ўрадзе БССР А. Іваноў.

19 сакавіка 1928 г.

№ 43.

15. Пастанова Народнага Камісарыяту Асветы БССР

ПРА ПРЫРАЎНАННЕ АСОБ, ЯКІЯ КАНЧАЮЦЬ ВАЙСКОВЫЯ ШКОЛЫ, ПА АГУЛЬНАЙ АСВЕДЧЭ ДА СКАНЧЫЎШЫХ НАВУЧАЛЬНЫХ УСТАНОВЕ НАРОДНАГА КАМІСАРЫЯТУ АСВЕТЫ БССР.

Народны Камісарыят Асветы БССР пастанаўляе:

1. Камандзірам Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі, якія канчаюць пяхотныя і кавалерыйскія вайсковыя школы, у тым ліку і Аб'яднаную Беларускаю Вайсковую Школу імя ЦВК БССР па пяхотным

аддзяленні, а таксама іншыя вайсковыя школы, навучальныя пляны якіх адпавядаюць пяхотным або кавалерыйскім вайсковым школам, пры паступленні ва ўсе навучальныя ўстановы Народнага Камісарыяту Асбветы, даць правы скончэшых сямігадовыя працоўныя школы.

2. Камандзірам Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі, якія канчаюць ваенна-інжынерныя, артылерыйскія і ваенна-спэцыяльныя школы Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі, у тым ліку і Аб'яднаную Беларускаю Вайскавую Школу імя ЦВК БССР па артылерыйскім аддзяленні, а таксама іншыя вайсковыя школы, навучальныя пляны якіх адпавядаюць інжынерным, артылерыйскім або ваенна-спэцыяльным вайсковым школам, пры паступленні ва ўсе навучальныя ўстановы Народнага Камісарыяту Асбветы, даць правы скончэшых школы другой ступені (9-х гадовыя школы, другі курс педагагічнага тэхнікуму без спецыяльных прадметаў).

3. Пастанову Народнага Камісарыяту Асбветы № 39 за 17 студзеня 1927 г. „Аб прыраўнанні асоб, якія канчаюць вайсковыя школы на тэрыторыі БССР па агульнай адукацыі да скончэшых навучальныя ўстановы Народнага Камісарыяту Асбветы БССР“ — скасаваць.

Нам. Народнага Камісара Асбветы БССР **П. Валасевіч.**

Сакратар Народнага Камісарыяту Асбветы БССР **Ю. Савіч.**

20 сакавіка 1928 г.
№ 67.

Узгоднена з Арганізацыйным
Аддзелам Прэзідыуму Цэнтральнага
Выканаўчага Камітэту БССР (№ 351.
778. 5/4).

16. Пастанова Народнага Камісарыяту Асбветы БССР

ПРА РАЗГОРТВАНЬНЕ З БОЛЬШЫМ ПОСПЕХАМ ШКОЛЬНАГА БУДАЎНІЦТВА.

Для разгортваньня з большым поспехам плянавага, а таксама і не плянавага школьнага будаўніцтва і для разьвіцця пастановы Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў БССР пра самаабкладаньне насельніцтва, Народны Камісарыят Асбветы БССР пастанаўляе:

1. Пачынаючы з 1927-28 каштарыснага году, новыя школы будаваць:

- а) за кошт асыгнаваньняў з бюджэту;
- б) за кошт насельніцтва з дапамогаю ад дзяржавы;
- в) поўнасьцю за кошт насельніцтва.

2. Будуючы школы за кошт асыгнаваньняў з бюджэту, раённыя выканаўчыя камітэты павінны заключыць дагаворы з насельніцтвам на выкананьне апошнім работ па вывазцы лесу і падвозцы іншых будаўнічых матэрыялаў.

3. Будуючы новыя школы за кошт насельніцтва з дапамогаю ад дзяржавы, апроч вывазкі лесу і падвозу будаўнічых матэрыялаў, насельніцтва павінна ўносіць у раённы выканаўчы камітэт 50 проц. кошту пабудовы 2-х камплектавага будынку. Рэшта—50 проц. дадаюцца раённым выканаўчым камітэтам з сродкаў, асыгнаных на новае будаўніцтва.

Увага. Школьны будынак, які будае будавацца за кошт асыгнаванняў з бюджэту, а таксама і на сродкі сялян з дапамогаю ад дзяржавы, павінен адпавядаць усім запатрабаванням пляну 2-х камплектавага школьнага будынку, зацверджанага Дзяржаўнаю Пянаваю Камісіяю.

4. Школьныя будынкі поўнасьцю на сродкі сялян дазваляць будаваць дваякага тыпу: 2-х камплектавыя і аднакамплектавыя.

Пры будавальні такіх школьных будынкаў могуць дазваляцца адхіленьні ад норм, устаноўленых для будавання тыповых школьных будынкаў, але ўсе-ж такі яны павінны будавацца паводле зацверджаных Народным Камісарыятам Асьветы плянаў.

5. Новыя школы на сродкі дзяржавы павінны будавацца толькі паводле пляну ўсеагульнага абавязковага навучаньня.

6. Новыя школы за сродкі насельніцтва з дапамогаю ад дзяржавы могуць будавацца паводле пляну ўсеагульнага абавязковага навучаньня, а таксама і не паводле пляну.

Увага. Непянавае будаўніцтва дазваляецца толькі ў тых мясцовасьцях, дзе ўжо ёсьць 2-х камплектавая школа, або дзе прадугледжваецца, паводле пляну ўсеагульнага навучаньня, адчыненне 2-х камплектавай школы.

7. Калі насельніцтва пабудуе або згодзіцца пабудавать школу поўнасьцю на свае сродкі, то апошняму, пры ўмове поўнага захаваньня асноўных прынцыпаў пляну ўсеагульнага навучаньня, даецца права на першачарговае адчыненне новых школьных камплектаў.

8. Уся работа па будаваньні новых школьных будынкаў поўнасьцю за кошт дзяржавы, а таксама і за кошт насельніцтва з дапамогаю ад дзяржавы, павінна весьціся, паводле існуючых правіл аб будаваньні, пад беспасрэдным наглядам тэхніка.

9. На ўсе зьмены і адхіленьні ад зацверджанага праекту, якія будуць выклікацца на практыцы, трэба мець дазвол акруговага інжынэра.

10. На акруговых інспэктароў народнай асьветы ўскладаецца абавязак даваць у Народны Камісарыят Асьветы, не пазней 1-га студзеня, справаздачу аб школьным будаўніцтве за мінулы каштарысны год.

11. Ускласьці на раённыя выканаўчыя камітэты поўную адказнасьць за школьнае будаўніцтва.

Народны Камісар Асьветы БССР А. Баліцкі.

Сакратар Народнага Камісарыяту Асьветы БССР Ю. Савіч.

21 сакавіка 1928 г.

№ 70.

17. Абежнік Галоўнага Кіраўніцтва Сацыяльнага Страхавання пры Народным Камісарыяце Працы БССР

ПРА АЖЫЦЦЯЎЛЕНЬНЕ ПАСТАНОВЫ РЭСПУБЛІКАНСКАГА САВЕТУ САЦЫЯЛЬНАГА СТРАХАВАННЯ ПРЫ НАРОДНЫМ КАМІСАРЫЯЦЕ ПРАЦЫ БССР ЗА 22 САКАВІКА 1928 г. ПРА САЦЫЯЛЬНАЕ СТРАХАВАНЬНЕ АСОБ, ЗАНЯТЫХ У НАЙМАХ У СЯЛЯНСКІХ ГАСПАДАРКАХ.

Усім акруговым страхавым касам і акруговым аддзяленьням саюзу сельска-гаспадарчых і лясных рабочых.

Надыходзячы пэрыяд найманьня рабочых у сялянскіх гаспадарках патрабуе ўжо цяпер ажыццяўленьня шэрагу мерапрыемстваў, што забясьпечваюць практычнае ажыццяўленьне ў гэтым годзе пастановы Рэспубліканскага Савету Сацыяльнага Страхавання за 22 сакавіка 1928 г. Ажыццяўленьне з посьпехам гэтай пастановы залежыць ад таго, як органы сацыяльнага страхавання і саюзныя арганізацыі правядуць падрыхтоўчую работу па высьвятленьні колькасьці страхавальнікаў і растлумачэньні ім, а таксама шырокім колам парабкоў і пастухоў, сутнасьці закону аб сацыяльным страхаваньні асоб, якія працуюць у наймах у сялянскіх гаспадарках.

У сувязі з гэтым Галоўнае Кіраўніцтва Сацыяльнага Страхавання і Цэнтральнае Кіраўніцтва Саюзу Сельска-Гаспадарчых і Лясных Рабочых прапануюць зрабіць наступнае:

1. Акруговыя страхавыя касы і акруговыя аддзяленьні саюзу сельска-гаспадарчых і лясных рабочых павінны распрацаваць і даць дырэктыву на месцы (раённым упаўнаважаным акруговых страхавых кас і раённым камітэтам саюзу) аб складаньні на раёны календарных плянаў ахопу парабкоў і пастухоў сацыяльным страхаваньнем, для чаго пры дапамозе раённых камітэтаў саюзу трэба ўзяць на падлік усе тыя сялянскія гаспадаркі, які павінны абавязкова страхаваль сваіх парабкоў, а таксама ўсе тыя сялянскія грамады, якія наймаюць грамадзкіх пастухоў.

2. Раённыя ўпаўнаважаныя разам з раённымі камітэтамі саюзу павінны скласьці на сельскія саветы календарныя пляны ахопу парабкоў, што працуюць у сялянскіх гаспадарках працоўнага тыпу, дабравольным страхаваньнем, прычым, для ажыццяўленьня з большым посьпехам дабравольнага страхавання, Галоўнае Кіраўніцтва Сацыяльнага Страхавання і Цэнтральнае Кіраўніцтва Саюзу лічаць магчымым даручыць заключэньне дагавораў на дабравольнае страхаваньне прадстаўніком раённых камітэтаў і сельскіх рабочых камітэтаў, якія заключаюць працоўныя дагаворы з наймальнікамі. Даверанасьць на заключэньне ад імя страхавых органаў дагавораў з наймальнікамі на дабравольнае страхаваньне парабкоў выдаецца раённым упаўнаважаным сацыяльнага страхавання па прапанове раённага камітэту саюзу сельска-гаспадарчых і лясных рабочых.

3. Правесці шырокую раз'ясняльную работу сярод парабкоў і пастухоў аб значэньні і парадку ажыццяўленьня закону аб сацыяльным страхаваньні парабкоў і пастухоў, для чаго склікаць раённыя нарады прафэсійнальнага актыву Саюзу сельска-гаспадарчых і лясных рабочых, дэлегацыя агульныя сходы парабкоў і пастухоў, на якіх, ня толькі растлумачыць сутнасьць закону, але і абмеркаваць канкрэт-

ны плян раённага ўпаўнаважанага сацыяльнага страхавання аб парадку ажыццяўлення закону ў межах населеных пунктаў данага раёну.

4. Правесці сходы наймальнікаў-сялян для растлумачэння ім сутнасці і парадку ажыццяўлення закону аб сацыяльным страхаванні парабкоў і пастухоў. Дагаварыцца з акруговымі выканаўчымі камітэтамі аб дачы паказанняў раённым выканаўчым камітэтам і сельскім саветам аб актыўнай дапамозе органам сацыяльнага страхавання ў ажыццяўленьні закону аб сацыяльным страхаванні асоб, занятых у наймах у сялянскай гаспадарцы.

5. Даць паказанні раённым камітэтам Саюзу сельска-гаспадарчых і лясных рабочых аб аказанні ўсялякай дапамогі органам сацыяльнага страхавання ў выяўленьні тых страхавальнікаў, якія ўхіляюцца ад страхавання сваіх рабочых, (якія павінны абавязкова страхаватца), сапраўдных размераў заробтнай платы парабкоў і пастухоў і сваячаснага паступлення страхавых уносаў.

Уся праца павінна выконвацца на 100 проц. ахопу сацыяльным страхаваннем асоб, што працуюць у наймах у гаспадарках, якія падпадаюць пад абавязковае страхаванне, і па меры ахопу гэтай катэгорыі страхавальнікаў пашыраць сваю працу і на тыя гаспадаркі, якія страхуюць сваіх рабочых у дабравольным парадку.

Увага. Пастанова Рэспубліканскага Савету Сацыяльнага Страхавання пры Народным Камісарыяце Працы БССР пра сацыяльнае страхаванне асоб, занятых у сялянскіх гаспадарках, і форма дагавору на сацыяльнае страхаванне дадаецца да гэтага аб'екту.

Начальнік Галоўнага Кіраўніцтва Сацыяльнага Страхавання пры НКП БССР Я. Мяркулаў.

Старшыня Цэнтральнага Кіраўніцтва Саюзу Сельска-Гаспадарчых і Лясных Рабочых БССР Ц. Вайтэнка.

4 красавіка 1928 г.
№ 151.

ДАДАТАК 1.

Пастанова Рэспубліканскага Савету Сацыяльнага Страхавання пры Народным Камісарыяце Працы БССР

ПРА ЗАЦВЕРДЖАННЕ ПРАВІЛ ПРА САЦЫЯЛЬНАЕ СТРАХАВАННЕ АСОБ, ЗАНЯТЫХ У НАЙМАХ У СЯЛЯНСКІХ ГАСПАДАРКАХ.

У разьвіццё пастановы ЦВК і СНК СССР за 26 кастрычніка 1927 г. „Аб сацыяльным страхаванні асоб, занятых у наймах у сялянскіх гаспадарках“ (З. З. СССР 1927 г. № 60, арт. 605) і на падставе правіл, зацверджаных Саюзным Саветам Сацыяльнага Страхавання пры Народным Камісарыяце Працы СССР за 15 сакавіка 1928 года, № 162 (газэта „Труд“ за 16 сакавіка 1928 г.) Рэспубліканскі Савет Сацыяльнага Страхавання пры Народным Камісарыяце Працы БССР, у дадатак да свае пастановы за 15 сьнежня 1927 года (прат. № 8/16, § 4), пастанавіў зацвердзіць наступныя правілы аб сацыяльным страхаванні асоб, занятых у наймах у сялянскіх гаспадарках:

1. Круг селянських господарак, аднесених да абавязковага сацыяльна- га страхавання.

1. Наступныя катэгорыі селянскіх гаспадарак адносяцца да сацыяльнага страхавання ў абавязковым парадку і павінны плаціць узносы ў такім размеры:

КАТЭГОРЫІ ГАСПАДАРАК.

Размер
уносаў на
сацыяльнае
страхавань-
не ў % ад
носінах да
заработнай
платы.

А. Селянскія гаспадаркі прамысловага тыпу, да якіх адносяцца:

1) Гаспадаркі, што ўжываюць адначасна працу ня менш трох парабкоў (парабчанак) на працягу цэлага сельска-гаспадарчага сезону, г. з. ад пачатку да канца палявых работ у даным раёне.

100%

2) Гаспадаркі, члены двара якіх павінны выбіраць пачэсць на прамысловыя прадпрыемствы ня ніжэй 2-га разраду або на гандлёвыя прадпрыемствы альбо на заняццё пасрэдніцтвам, незалежна ад разраду (гл. палажэнне аб дзяржаўным прамысловым падатку—З. З. СССР 1926 г., № 63, арт. 374).

100%

3) Селянскія гаспадаркі, якія сыстэматычна даюць ў карыстаньне навакольнаму насельніцтву за плату (грашмі або натурай) с.-г. машыны, рабочую або заводскую жывёлу ці пазычкі (натурай, грашмі).

100%

4) Селянскія земляробскія гаспадаркі, што карыстаюцца наймоваю працаю на працягу с.-г. сезону і больш і маюць даходы, якія абкладаюцца адзіным с.-г. падаткам:

а) ад 500 р. да 1000 р., пры ўмове, што на едака прыходзіцца ня менш 120 р.;

б) больш 1000 р., незалежна ад даходу на едака.

в) гаспадаркі, якія арандуяць пахаць і ўжываюць для яе апрацоўкі наймовую рабочую сілу.

60%

Увага. Паказанія ў п. 4 гаспадаркі могуць страхаваць сваіх рабочых у дабравольным парадку тады, калі яны наймаюць толькі аднаго рабочага і таму, што часова пазбавіліся работніка-члена сям'і (забралі яго ў Чырв. Армію, работа на выбарных пасадах альбо хвароба).

Б. Каляктыўныя гаспадаркі (таварыствы, арцелі, камуны).

60%

Увага. На каперацыйныя гаспадаркі іншых відаў, г. з. на торпавыя і інш., а таксама на аб'яднанні каляктыўных гаспадарак (саюзы, секцыі, бюро) гэта пастанова не пашыраецца і паказанія гаспадаркі і аб'яднанні павінны страхаваць занятых у іх асоб на агульных падставах.

В. Сельскія (зямельныя) грамады, часткі іх і групы сельскіх гаспадарак, што наймаюць грамадзкіх пастухоў і падпаскаў.

60/100

Увага. За пастухоў, што працуюць у адной гаспадарцы, уносы бяруцца на такіх самых падставах, як і за іншых асоб, занятых у наймах у сялянскіх гаспадарках, у залежнасці ад таго, у якіх гаспадарках яны працуюць у наймах.

Г. 1) За асоб тэхнічнага персаналу, занятых у сельскай гаспадарцы (аграномы, трактарысты і інш.), уносы на сацыяльнае страхаванне выплачваюцца ў размеры 10 проц. Гэтыя ўносы вылічаюцца з усяе фактычна выплачанай зароботнай платы.

2) Наймовыя рабочыя ў гарадзкіх, садова-га-родных, парніковых і малочных гаспадарках, што плацяць рэнту або аренду, страхуюцца ў парадку агульнага сацыяльнага страхавання, а не паводле закону аб сацыяльным страхаванні ў сялянскіх гаспадарках.

II. Рэгістрацыя сялянскіх гаспадарак, аднесеных да абавязковага страхавання.

2. Асобы, што маюць сялянскія гаспадаркі, работнікі якіх павінны страхаватца ў парадку абавязковага сацыяльнага страхавання, павінны зарэгістраваць у раённых пунктах сацыяльнага страхавання (раённых упаўнаважаных) свае гаспадаркі на працягу двух тыдняў ад дня ўжывання наймовай працы, паводле даданай да гэтай пастановы формы.

3. Пасля зыходу тэрміну рэгістрацыі, страхавы пункт (раёны ўпаўнаважаны) правярае складзеныя ім на падставе рэгістрацыйных заяў сьпісы, карыстаючыся пры гэтым падлікам (сьпісамі) сялянскіх гаспадарак прамысловага тыпу, якія вядуцца ў сельскіх саветах, і ўключаючы дадаткова ў сьпісы незарэгістраваныя гаспадаркі, што аднесены да абавязковага сацыяльнага страхавання.

III. Страхаванне ў дабравольным парадку.

4. Сялянскія гаспадаркі, якія не адносяцца да катэгорый, паказаных у арт. 1, могуць застрахаватца занятых у іх у наймах асоб у дабравольным парадку. Пры дабравольным страхаванні ўносы плацяцца ў размеры 3% зароботнай платы.

5. Сялянскія гаспадаркі, якія не адносяцца да катэгорый, паказаных у арт. 1, і жадаюць застрахаватца занятых у іх у наймах асоб у дабравольным парадку, заключаюць з страхавымі органамі пісьмовы дагавор паводле даданай да гэтай пастановы формы.

6. Страхавыя касы ня прымаюць дабравольнага сацыяльнага страхавання асоб, якія наймаюцца на тэрмін да аднаго месяца, або работа якіх павінна цягнуцца ня больш аднаго месяца.

7. Добравольнае сацыяльнае страхаванне (арт. 4) робіцца на тэрмін вызначаны, але ня больш аднаго году.

IV. Вылічэнне і браньне ўносаў на сацыяльнае страхаваньне.

8. Страховыя ўносы за асоб, што працуюць у сялянскіх гаспадарках пры дабравольным, а таксама і пры абавязковым сацыяльным страхаванні, апроч выпадкаў, паказаных ў п. "г" арт. 1, вылічаюцца з сярэдняй зароботнай платы па наступных класах:

Кляса зароботнай платы.					Сярэдн. мясячн. зароботная плата	
I	кляса пры мес. зарплате	да 13 р.			з 11 руб.	
II	"	"	"	больш 13 р. да 18 р.	" 15 "	
III	"	"	"	" 18 " 22 "	" 20 "	
IV	"	"	"	" 22 " 27 "	" 25 "	
V	"	"	"	" 27 " 32 "	" 29 "	
VI	"	"	"	" 32 " 40 "	" 34 "	
VII	"	"	"	" 40 " — "	" 41 "	

Пры аднясенні зароботнай платы да тэй ці іншай клясы ў зароботную плату ўключаецца грашовая плата, а таксама і натуральная плата, паказаная ў працоўным дагаворы, апроч кошту жылля, што даецца работнікам.

9. Вызначыўшы разьмер ўносаў на сацыяльнае страхаваньне, страхавы орган павінен наймальніку пісьмовае паведамленьне, ў якім паказваецца: разьмер ўносаў за кожную групу работнікаў, падстава для ўстанаўленьня разьмеру ўносаў, лік работнікаў, за якіх уносы павінны плаціцца, сума зароботнай платы, з якой уносы павінны плаціцца, тэрміны і месца платы ўносаў.

У пасланым паведамленьні павінна быць таксама паказана, што аб усіх зьменах у колькасьці наймовых работнікаў і тэрмінах найманьня (на цэлы с.-г. сезон або частку яго) наймальнік павінен на працягу тыдня паведаміць страхавы орган, які ў адпаведных выпадках належна зьмяняе ўстаноўлены разьмер ўносаў.

Паведамленьне ўручаецца наймальніку пад расьпіску на копіі паведамленьня і зьяўляецца разьліковым лістом, паводле якога павінны плаціцца ўносы на сацыяльнае страхаваньне.

10. Пры дабравольным страхаванні ўносы на сацыяльнае страхаваньне плаціцца наперад ня менш, чымся за месяц. Пры абавязковым страхаванні ўносы плаціцца за кожны прайшоўшы месяц у тэрміны, устаноўленыя акруговымі страхавымі касамаі.

11. Нядоімкі ўносаў на сацыяльнае страхаваньне па дабравольным, а таксама і па абавязковым страхаванні спаганяюцца ў прымукова-бясспрэчным парадку на агульных падставах, паводле заканадаўства СССР.

12. За пропуск плацяжу больш 3-х месяцаў, а таксама за паўторны неплацеж ўносаў на сацыяльнае страхаваньне, за ўхіленьне ад рэгістрацыі ў страхавых органах, за непаведамленьне страхавым органам залатрабаваных зьвестак або паведамленьне зьвестак ведаючы, што яны няправільныя, — вінаватыя прыцягваюцца да крымінальнай або адміністрацыйнай адказнасьці паводле заканадаўства БССР.

V. Забяспечаньне асоб, занятых у сялянскіх гаспадарках.

13. Асобы, занятыя ў тых сялянскіх гаспадарках, якія падпадаюць пад дзеянне пастановы ЦВК і СНК СССР за 26 кастрычніка 1927 г., што страхуюцца ў абавязковым і ў дабравольным парадку, а ў адпаведных выпадках члены сем'яў паказаных асоб маюць права на забяспечаньне:

а) дапамогаю па часовай непрацаздольнасці з прычыны хваробы на працягу ня больш 26 тыдняў пры абавязковым страхаванні і ня больш 13 тыдняў пры дабравольным страхаванні;

б) дапамогаю па часовай непрацаздольнасці з прычыны працоўнага калецтва з першага дня часовай непрацаздольнасці да аднаўлення працаздольнасці або да ўстанаўлення інваліднасці;

в) дапамогаю па часовай непрацаздольнасці з прычыны цяжарнасці і радоў на працягу 4-х тыдняў да радоў і 4-х тыдняў пасля радоў;

г) адначасовымі дапамогамі на нараджэнне дзіцяці ў застрахаванай;

д) дапамогаю на пахаванне застрахаванага;

е) пенсіямі па інваліднасці і на выпадак смерці кармільца, калі інваліднасць або смерць выкліканы няшчасным выпадкам, які адбыўся на рабоце ў наймах.

14. Дапамога па часовай непрацаздольнасці і з прычыны хваробы, працоўнага калецтва і родаў выдаецца за ўсе прапушчаныя па часовай непрацаздольнасці календарныя дні ў межах тэрмінаў, паказаных у арт. 13. Падзённая дапамога ўстанаўляецца ў наступных цвёрдых рэзых па клясах зароботнай платы (арт. 8).

Кляса зароботнай платы

Сярэдн. мес. разм. зароботн. платы

Размер па-дзён. дапа-могі

I кляса, да 13 р. у месяц	11 руб.	25 кап.
II " больш 13 р. да 18 р. у мес.	15 "	35 "
III " " 18 " " 22 " "	20 "	45 "
IV " " 22 " " 27 " "	25 "	55 "
V " " 27 " " 32 " "	29 "	65 "
VI " " 32 " " 40 " "	34 "	75 "
VII " " 40 " " — " "	41 "	90 "

15. Дапамога па часовай непрацаздольнасці з прычыны цяжарнасці і родаў выдаецца тым работніцам, якія маюць шасцімесячны стаж работы ў наймах на працягу 2-х гадоў да вызвалення ад работы па цяжарнасці.

16. У тых мясцовасцях, дзе арганізаваны органы лекарскага кантролю, асобы, занятыя ў наймах ў сялянскіх гаспадарках, вызваляюцца ад работы ў парадку, устаноўленым для ўсіх застрахаваных.

У мясцовасцях, дзе няма органаў лекарскага кантролю і лекароў, права на вызваленне ад работы можа быць дадзена, па згодзе страхавой касы з мясцовым органам аховы здароўя, кіраўніком фэльчарскіх пунктаў.

Тэрміны, на якія застрахаваныя могуць у гэтых выпадках вызваляцца ад работы, ўстанаўляюцца страховаю касаю ў залежнасці ад адлегласці фэльчарскага пункту да бліжэйшага лекарскага пункту.

17. Зварочваюцца за дапамогаю па часовай непрацаздольнасці, застрахованы павінен мець наступныя дакументы: а) працоўны

дагавор або разьліковую кніжку; б) больнічны лісток, выдадзены асобаю мэдыцынскага пэрсаналу (арт. 16); апроч дакумэнтаў, паказаных, у п. п. „а“ і „б“, дакумэнты, якія пацвярджаюць шасьцімесячны стаж работы ў наймах, калі атрымоўваецца дапамога з прычыны цяжарнасьці і родаў.

18. Адначасовая дапамога на нараджэньне дзіцяці (п. „г“, арт. 13) выдаецца тым работнікам, якія маюць шасьцімесячны стаж работы ў наймах на працягу 2-х гадоў да вызваленьня ад работы з прычыны цяжарнасьці.

Адначасовая дапамога на нараджэньне дзіцяці выдаецца работніцы ў разьмеры 10 руб.

19. Зварочваючыся за адначасоваю дапамогаю на нараджэньне дзіцяці, работніца павінна мець наступныя дакумэнты:

- а) працоўны дагавор або разьліковую кніжку;
- б) пасьведчаньне з ЗАГС'у аб нараджэньні дзіцяці;
- в) дакумэнты аб шасьцімесячным стажы работы ў наймах.

20. Дапамога на пахаваньне застрахованых (п. „д“ арт. 13), выдаецца ў разьмеры 10 руб. Правам на паказаную ў гэтым артыкуле дапамогу на пахаваньне карыстаюцца муж або жонка, бацькі, дзеці, браты і сёстры памёршага.

21. Асоба, якая зварочваецца за дапамогаю на пахаваньне застрахованага, павінна мець наступныя дакумэнты:

- а) працоўны дагавор або разьліковую кніжку;
- б) даведку з ЗАГС'у аб сьмерці;
- в) дакумэнт, які ўстанаўляе сваяцтва з памёршай асобай, што зварочваецца за дапамогаю (арт. 20).

22. Месячная пэнсія па інваліднасьці назначаецца ў наступных цвёрдых разьмерах па класах зароботнай платы (арт. 8) і груп інваліднасьці.

Кляса зароботнай платы.

Сярэдн.
мес.разм.
зарплаты

Разьмер месячн. пэнсіі.

						I гр.	II гр.	III гр.
I	кляса да	13 р.	у м-ц	11 р.	5 р. 50 к.	4 р. 25 к.	2 р. 75 к.	
II	„ больш	13 р.	да 18 р.	у м-ц 15 „	7 р. 50 к.	5 р. 75 к.	3 р. 75 к.	
III	„ „	18 „	„ 22 „	„ 20 „	10 р. —	7 р. 50 к.	5 р. —	
IV	„ „	22 „	„ 27 „	„ 25 „	12 р. 50 к.	9 р. 25 к.	6 р. 25 к.	
V	„ „	27 „	„ 32 „	„ 29 „	14 р. 50 к.	11 р. —	7 р. 25 к.	
VI	„ „	32 „	„ 40 „	„ 34 „	17 р. —	12 р. 75 к.	8 р. 50 к.	
VII	„ „	40 „		41 „	20 р. 50 к.	15 р. 50 к.	10 р. 25 к.	

23. Правы на атрыманьне пэнсіі ў выпадку сьмерці кармільца, калі сьмерць выклікана няшчасным выпадкам у сувязі з работай ў наймах (п. „е“ арт. 13), маюць наступныя члены сям'і памёршага кармільца: а) дзеці, браты, сёстры, якім няма яшчэ 15 гадоў;

б) непрацаздольныя дзеці, браты і сёстры, страціўшыя працаздольнасьць да 15 гадоў;

в) непрацаздольныя бацькі і муж або жонка.

Правам на забесьпячэньне ў выпадку сьмерці кармільца карыстаюцца тыя з пералічаных членаў сям'і, якія знаходзіліся на ўтрыманьні памёршага і вялі разам з ім адну хатнюю гаспадарку.

24. Месячная пэнсія ў выпадку сьмерці кармільца вызначаецца ў наступных цвёрдых разьмерах па класах зароботнай платы і па ліку членаў сям'і, што маюць права на забесьпячэньне:

Кляса зароботнай платы

Сярэдн.
мес. разм.
зарплат.

Размер месячной пенсії

Для сям'і з
3 і больш
асоб.
Для сям'і з
2 асоб.
Для 1 чл.
сям'і.

I кл. да 13 р. у м-ц	11 р.	4 р. 25 к.	2 р. 75 к.	2 р. —
II " больш 13 р. да 18 р. у м-ц	15 "	5 р. 75 к.	3 р. 75 к.	2 р. 50 к.
III " " 18 " " 22 " "	20 "	7 р. 50 к.	5 р. —	3 р. 50 к.
IV " " 22 " " 27 " "	25 "	9 р. 25 к.	6 р. 25 к.	4 р. 25 к.
V " " 27 " " 32 " "	29 "	11 р. —	7 р. 25 к.	4 р. 75 к.
VI " " 32 " " 40 " "	34 "	12 р. 75 к.	8 р. 50 к.	5 р. 75 к.
VII " " 40 " "	41 "	15 р. 50 к.	10 р. 25 к.	7 р. —

25. Пенсія па інваліднасьці або ў выпадку сьмерці кармільца (арт. 22 і 24) вызначаецца па тэй клясе зароботнай платы інваліда або памёршага кармільца, па якой за яго павінны былі выплачвацца паводле арт. 8 уносы на сацыяльнае страхаваньне ў апошнім месцы работы.

26. Пенсія па інваліднасьці і ў выпадку сьмерці кармільца выдаецца кожны месяц.

27. Асобы, якія зварочваюцца за назначэньнем пенсіі па інваліднасьці, павінны мець наступныя дакумэнты:

- працоўны дагавор або разьліковую кніжку;
- акт аб няшчасным выпадку, складзены інспэктарам працы, сельскім саветам або міліцыяю.

28. Члены сям'і, якія зварочваюцца за назначэньнем пенсіі ў выпадку сьмерці кармільца, павінны мець наступныя дакумэнты:

- працоўны дагавор або разьліковую кніжку памёршага кармільца;
- акт аб няшчасным выпадку з кармільцам сям'і, складзены інспэктарам працы, сельскім саветам або міліцыяю;
- выпіску з ЗАГС аб сьмерці кармільца;
- дакумэнты, якія пацьвярджаюць ўтрыманьне і сумеснае вядзеньне членамі сям'і з памёршым кармільцам аднае хатняй гаспадаркі;
- дакумэнты, што пацьвярджаюць сваяцтва асоб, якія зварочваюцца за пенсіяю, з памёршым (мэтрычныя выпісы, пасьведчаньні асобы і інш.).

29. Асобам, занятым у наймах у сялянскіх гаспадарках, што плацяць уносы на сацыяльнае страхаваньне ў разьмеры 10 проц. (п.п. 1, 2 і 3 разьдзелу "А", арт. 1), апроч забесьпечаньня, паказанага ў арт. 13, даецца таксама забесьпечаньне па беспрацоўі. Тым з паказаных асоб, якія былі наняты на адзін год або для выкананьня работ на працягу круглага году, дапамога па беспрацоўі выдаецца ня больш, чымся за тры месяцы на працягу аднаго году і ня больш, чымся за шэсьць месяцаў за адзін перыяд беспрацоўя на працягу 2-х гадоў; паказаным асобам, калі яны заняты ў наймах на сэзоннай або часовай працы, дапамога выдаецца толькі тады, калі яны зьяўляюцца беспрацоўнымі ў час рабочага сэзону, і ня больш, чымся за 2 месяцы на працягу данага сэзону.

30. Дапамога па беспрацоўі (арт. 29) выдаецца асобам, для якіх работа ў наймах зьяўляецца адзінаю крыніцаю сродкаў для існаваньня і якія працавалі ў найму ня менш 8 месяцаў на працягу апошніх 2 гадоў да беспрацоўя.

31. Дапамога па беспрацоўі ня выдаецца тым асобам, якія маюць сялянскую гаспадарку.

32. Дапамога па беспрацоўі асобам, паказаным у арт. 29, выдаецца ў разьмеры 4 руб. на месяц.

33. Зварочваючыся за назначэньнем дапамогі па беспрацоўі, трэба мець наступныя дакумэнты:

а) пасьведчаньне пасрэдніцкага органу Народнага Камісарыяту Працы, а там, дзе такіх няма, прафэсійнальнага саюзу аб знаходжаньні на падліку ў якасьці беспрацоўнага;

б) працоўны дагавор або разьліковую кніжку з апошняга месца работы, з паказаньнем часу спыненьня работы і даведку прафэсійнальнага саюзу, ці была даная асоба звольнена ці пакінула работу па сваёй ахвоце;

в) дакумэнты аб 8-месячным стажы работы ў наймах;

г) дакумэнты аб тым, што ў беспрацоўнага няма сялянскай гаспадаркі.

34. Калі зварочваецца асоба, занятая ў наймах у сялянскай гаспадарцы, за назначэньнем дапамогі або пэнсіі, а таксама, калі зварочваюцца за назначэньнем пэнсіі або дапамогі члены сям'і памёршага кармільца, што працаваў у наймах у сялянскай гаспадарцы, то страхавы орган правярае, ці зарэгістраваны даныя сялянскія гаспадаркі ў якасьці аднесеных да абавязковага страхаваньня і ці запісана асоба, што зварочваецца за назначэньнем пэнсіі або дапамогі альбо памёршы кармілец сям'і ў сьпісе асоб, застрахованых у дабравольным парадку.

Калі будзе высьвятлена, што адпаведныя сялянскія гаспадаркі не зарэгістраваны ў страхавым органе і паказаныя асобы не запісаны ў сьпісе дабравольна застрахованых, то страхавы орган робіць абсьледваньне адпаведнай сялянскай гаспадаркі для ўстанаўленьня, ці адносіцца гэтая гаспадарка да ліку сялянскіх гаспадарак, абавязаных страхавець занятых у іх у наймах асоб.

У адпаведнасьці з вынікамі абсьледваньня страхавы орган вырашае пытаньне аб назначэньні пэнсіі або дапамогі і ўжывае захады да спяганьня ўносаў на сацыяльнае страхаваньне з сялянскіх гаспадарак, абавязаных страхавець занятых у іх у наймах асоб і да прыцягненьня вінаватых да адказнасьці, паводле арт. 12.

35. Асобы, застрахованыя ў абавязковым, а таксама і ў дабравольным парадку, маюць права на забясьпечаньне ў парадку сацыяльнага страхаваньня, незалежна ад фактычнай платы наймальнікам страхавых уносаў, пры чым па дабравольным страхаваньні страхавое забясьпечаньне даецца па страхавых выпадках, якія здарыліся з дня спыненьня дагавору паміж наймальнікам і страхавою касаю (арт. 7).

36. Мэдыцынская дапамога асобам, занятым у найме ў сялянскіх гаспадарках, арганізуецца органамі Народнага Камісарыяту Аховы Здароўя ва ўстаноўленым адпаведнымі інструкцыямі парадку.

37. Забясьпечаньне ў парадку гэтых правіл не пашыраецца на асоб тэхнічнага персаналу, занятых у сельскай гаспадарцы (п. „г“ арт. 1). Паказаныя асобы забясьпечваюцца на аднолькавых падставах з сталымі рабочымі савецкіх гаспадарак.

VII. Заклучныя палажэньні.

38. У выпадках, не прадугледжаных гэтаю пастановаю, ужываецца агульны парадак, устаноўлены для спагнаньня ўносаў і забясьпечаньня ў парадку сацыяльнага страхаваньня.

Старшыня Рэспубліканскага Савету Сацыяльнага Страхаваньня пры Народным Камісарыяце Працы БССР Е. Мяркулаў

Адказны Сакратар Рэспубліканскага Савету Сацыяльнага Страхаваньня пры НКП БССР М. Давідовіч.

22 сакавіка 1928 г.
№ 10/18.

ДАДАТАК 2.
Форма.

ДАГАВОР НА САЦЫЯЛЬНАЕ СТРАХАВАНЬНЕ №

Гэты дагавор заключан паміж наймальнікам

(назва гаспадаркі і адрэс)

і ўпаўнаважаным страхавой касы
у раёне, на тэрмін

1. Я, наймальнік, абавязваюся:

а) выплачваць да 7-га дня кожны месяц страхавыя ўносы ў разьмеры % з сярэдняй зароботнай платы, устаноўленай для груп рабочых, што працуюць у май гаспадарцы, вылічанай у руб кап. у суме р к. у месяц;

б) даваць зьвесткі, калі будуць зьмены ў колькасьці і зароботнай плаце рабочых мае гаспадаркі, калі яна ліквідуецца і інш.

2. У сувязі з гэтым, я, ўпаўнаважаны акруговай страхавой касы ў раёне абвязваюся:

а) рабіць лекавую дапамогу (праз адпаведныя лекавыя ўстановы) рабочаму (работніцы) у час хваробы;

б) рабіць дапамогу на часовай непрацаздольнасьці з прычыны хваробы на працягу 13 тыдняў;

в) рабіць дапамогу на часовай непрацаздольнасьці з прычыны працоўнага калецтва з першага дня часовай непрацаздольнасьці да аднаўленьня працаздольнасьці або да ўстанаўленьня інваліднасьці;

г) рабіць дапамогу на часовай непрацаздольнасьці з прычыны цяжарнасьці і родаў на працягу 4 тыдняў да родаў і 4 тыдняў пасля родаў, калі работніца мае шасьцімесячны стаж работы ў наймах на працягу 2 гадоў да вызваленьня ад работы з прычыны цяжарнасьці;

д) рабіць адначасовую дапамогу пасля нараджэньня дзіцяці ў застрахаванай;

е) рабіць дапамогу на пахаваньне застрахаванага;

ж) выдаваць пэнсіі па інваліднасьці і ў выпадку сьмерці кармільца, калі інваліднасьць або сьмерць выкліканы няшчасным выпадкам, звязаным з работаю ў наймах.

Разьмер паказанай пэнсіі і дапамогі ўстанаўляецца паводле норм, вызначаных пастановаю Рэспубліканскага Савету Сацыяльнага Страхаваньня за 22 сакавіка 1928 г.

3. Калі ў заканадаўства пра парадак забяспечаньня страховаю дапамогаю асоб, занятых у наймах у сялянскіх гаспадарках што страхуюцца ў дабравольным парадку, будучь унесены змены, то апошнія мэханічна ўключаюцца ў дагавор.

4. Дагавор набывае сілу з _____ м-ца 192 _____ г. і пасля падпісаньня яго зьўляецца абавязковым для выкананьня наймальнікам і ўпаўнаважаным.

Увага. Дагавор складаецца ў 2 экз., з якіх адзін выдаецца на рукі наймальніку, а другі астаецца ў ўпаўнаважанага.

Наймальнік _____ (подпіс)

Упаўнаважаны _____ страхавой касы

ў _____ раёне _____ (подпіс)

ДАДАТАК 3.
ФОРМА

У _____ страхавы пункт.

З А Я В А

Прашу зарэгістраваць маю гаспадарку, бо яна ўваходзіць у пералік сялянскіх гаспадарак, якія павінны страхавець занятую ў іх рабочую сілу ў абавязковым парадку.

1. Прозьвішча _____ імя _____ на бацьку _____
(уласніка гаспадаркі)

2. Адрэс гаспадаркі: _____

3. Тып гаспадаркі _____
(сялянская, калектыўная, зямельная грамада і інш.).

4. Якіх рабочых наймае і колькі _____
(парабоў, пастухоў і інш.)

5. На які тэрмін наймае рабочых (з якога да якога месяца) _____

6. Разьмер заробтнай платы рабочых (уключаючы харчы і нармальную плату) _____

7. Даход гаспадаркі, які бярэцца пад увагу пры абкладаньні с.-г. падаткам, р. _____ кап _____
(паказаць асобна суму на гаспадарку і на аднаго едака)

8. Колькі гаспадарка арандуе пахатнай зямлі _____
(паказаць колькасьць дзесяцін).

9. Калі гаспадарка мае якія-небудзь дапаможныя прадпрыемствы або займаецца гандлем, дык паказаць, якога разраду выбірае патэнт _____

Подпіс _____

_____ 192 _____ г.

АДЗНАКІ СТРАХАВОЙ КАСЫ

1. Устаноўлен тарыф _____ % з заробтнай платы _____

2. Налічэньне ўносаў на сацыяльнае страхаваньне ўстаноўлена _____

3 " " _____ 192 _____ г.

3. Адчынен асабовы рахунак страхавальніка №
4. Унесен у каталёг устаноў, прадпрыемстваў і гаспадарак
пад №

Подпіс упаўнаважанага сацыяльнага страхавання

АДЗНАКІ АБ ЗЬМЕНЕ ТАРЫФУ

Зняты з падліку

Прычыны зняцця з падліку

Подпіс

18. Пытаньні і адказы.

Запытаньні Старобінскай Раённай Зямельнай Камісіі (№ 129
за 1928 г.):

ПЫТАНЬНЕ 21. Ці патрэбен для ўваходу ў склад членаў двара з прычыны шлюбу дазвол іншых членаў двара?

АДКАЗ. Арт. 64 Зям. Код. прадугледжвае 2 катэгорыі выпадкаў павялічэньня складу двара: з прычыны шлюбу, у тым ліку і прымацтва, і прыманьне ў двор новых членаў на іншых падставах.

Сялянскі двор залічае ў свае члены асоб „на іншых падставах“, галоўным чынам, тады, калі ён з тае прычыны, што няма сталай рабочай сілы, прымушан павялічыць склад членаў свайго двара, прыняўшы ў яго новых членаў, каб зьнішчыць небясьпеку разбурэньня двара таму, што няма ў ім рабочай сілы.

Бяручы, з аднаго боку, пад увагу тое, што прыманьне ў двор новых членаў выклікае цэлы шэраг юрыдычных вынікаў, у паасобку, прынятыя асобы набываюць, паводле ўвагі 1 да арт. 64 Зямельнага Кодэксу, правы на землю і маемасьць супольнага карыстаньня двара, а, з другога боку, імкненьне савецкага заканадаўца стварыць патрэбныя ўмовы для сапраўднага забясьпечаньня вольнасьці шлюбу, растлумачыць:

а) для ўваходу ў склад членаў двара праз шлюб не патрэбен дазвол на гэта іншых членаў двара і

б) новыя члены на іншых падставах могуць прымацца ў двор паводле агульнага правіла толькі са згоды паўнапраўных членаў двара.

З гэтай прычыны сельскі савет пры рэгістрацыі паводле арт. 70 Зям. Код. у падворных сьпісах асоб, якія ўваходзяць у склад двара не праз шлюб, павінен высвятліць, ці ёсьць на прыманьне ў двор згода ўсіх паўнапраўных членаў двара, і толькі тады рабіць рэгістрацыю.

Аднак, у тых выключных выпадках, калі па стану гаспадаркі прыняцце ў яе новага члена не праз шлюб зьяўляецца адзіным сродкам выйсьці з доўгачасных перашкод і паставіць гаспадарку на належную вышыню, забясьпечыўшы яе рабочаю сілаю (напрыклад, калі ў двары адны старыя або наогул непрацаздольныя асобы), то сельскі савет і калі ёсьць згода толькі большасьці паўнапраўных членаў двара мае права зарэгістраваць такую асобу ў падворных сьпісах членам двара.

Члены двара, якія незадаволены рэгістрацыяю або адмаўленьнем сельскага савету ў рэгістрацыі ў падворных сьпісах, могуць, паводле арт. 70 Зям. Код., падаць скаргу на працягу 14 дзён у раённую зямельную камісію.

ПЫТАНЬНЕ 22. Ці можна пазбавіць права на землякарыстаньне двара члена яго, выдзяліўшы яму толькі незямельную маемасьць, калі ён самавольна па свайму погляду выдзяляе сабе частку зямлі без згоды іншых членаў двара?

АДКАЗ. Права на зямлю, якая знаходзіцца ў працоўным карыстаньні двара, маюць, паводле арт. 65 Зямельнага Кодэксу, усе члены двара ў поўным яго складзе.

З гэтай прычыны зямельная камісія ня можа пазбавіць члена двара права на землякарыстаньне апошняга, выдзеліўшы яму толькі незямельную маемасьць без згоды яго на гэта.

Самавольнае-ж выдзяленьне сабе членам двара па свайму погляду часткі зямлі, якая знаходзіцца ў карыстаньні двара паводле п. 3 пастановы СНК БССР пра прыпыненьне падзелаў сялянскіх гаспадарак за 10-11 красавіка 1925 г., ня мае юрыдычнай сілы.

Апроч таго, член двара, які самавольна выдзяляе сабе частку зямлі без згоды іншых членаў двара, можа быць прыцягнуты да крымінальнай адказнасьці за свавольства паводле арт. 103 Крым. Код.

ПЫТАНЬНЕ 23. Ці можна да сканчэньня 3-х гадовага тэрміну залічыць у запасны зямельны фонд зямлю двара, усе члены якога перасяліліся ў неплянавым парадку ў Сібір, не зарэгістраваўшы ў раённым выканаўчым камітэце дагавору аб аддачы зямлі ў арэнду?

АДКАЗ. Паводле растлумачэньня Асобнай Калегіі Вышэйшага Кантролю ў п. 2 журналу № 25 свайго распарадкага пасяджэньня за 22 сакавіка 1927 г., неплянавыя перасяленцы могуць таксама аддаваць сваю зямлю ў арэнду на тэрмін ня больш 3 гадоў, як і плянавыя перасяленцы.

Незарэгістраваньне перасяленцам (неплянавым або плянавым), паводле арт. 31 Зям. Код., дагавору аб аддачы зямлі ў арэнду ў раённым выканаўчым камітэце выклікае вынікі, прадугледжаныя арт. 58 Зям. Код., г. зн. пазбаўленьне перасяленца адданай ім у арэнду зямлі зусім або часова на тэрмін і адабраньне паказанай зямлі ў арандатара.

Запытаньне Гомельскай Акруговай Зямельнай Камісіі
(№ 885/0113 за 1928 г.)

ПЫТАНЬНЕ 24. Некалькі гадоў таму назад сялянскі двор падзяліўся, прычым у супольным карыстаньні падзеленых членаў двара асталіся некаторыя рэчы з незямельнай маемасьці быўшага агульнага двара, напрыклад, гумно, малатарня і інш.. Цяпер паміж паказанымі падзеленымі членамі двара ўзьнікае спрэчка аб гэтай маемасьці. Каму падсудна гэтая справа: зямельнай камісіі ці народнаму суду?

АДКАЗ. Па сэнсу артыкулу 79 Зямельнага Кодэксу ў рэдакцыі пастановы Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў БССР за 14 мая 1927 г. спрэчкі падзеленых членаў двара аб незямельнай маемасьці, астаўленай пры падзеле іх агульнага двара ў іх супольным карыстаньні, падсудны зямельным камісіям.

Запытаньне Ўваравіцкай Раённай Зямельнай Камісіі Гомельскай акругі (№ 370 за 1928 г.)

ПЫТАНЬНЕ 25. Двор атрымаў зямлю ў парадку земляўпарадкаваньня паводле Зямельнага Кодэксу РСФСР, прычым разьмеркавальнаю адзінкаю быў ядок. Пасьля земляўпарадкаваньня ўсе члены двара, апроч аднаго, перайшлі ў арцель. Двор забясьпечаны зямлёю ня больш максімальнай нормы. Дзе павінна астацца зямля членаў двара, якія выйшлі са складу яго і перайшлі ў арцель?

АДКАЗ. З 10 сакавіка 1927 г. на тэрыторыю Гомельшчыны пашырана дзеяньне Зямельнага Кодэксу БССР выданьня 1925 г.

Паводле арт. 65 Зям. Код. БССР правы на зямлю, якая знаходзіцца ў працоўным карыстаньні двара, маюць усе члены яго ў поўным складзе, без вызначаных частак удзелу паасобных членаў. Такім чынам суб'ектам права на землякарыстаньне двара зьяўляецца двор у цэлым, а не паасобныя члены яго.

Паводле арт. 124 Зям. Код. БССР, за паасобнымі працоўнымі гаспадаркамі (дварамі) замацоўваецца ў сталае працоўнае карыстаньне зямля, якая знаходзіцца ў іх заканамерным карыстаньні ў межах максімальнай нормы.

З гэтай прычыны выхад усіх членаў двара са складу апошняга, апроч аднаго, ня можа адбіцца на землякарыстаньні двара ў асобе аднаго члена яго, што астаўся ў двары.

Запытаньне Памочніка Пракурора 2 вуч. Мазырскай акругі.

ПЫТАНЬНЕ 26. Што трэба рабіць з тымі гаспадаркамі, якія зямельнымі камісіямі прызнаны непадзельнымі, але пасьля суду члены двара якіх, наперакор пастанове, фактычна зямлю і маемасьць разьмяркоўваюць часткаю па згодзе, а часьцей мацнейшыя члены двара самавольна захапляюць зямлю і парушаюць карыстаньне іншых?

АДКАЗ. Паводле пастановы СНК БССР за 10-11 красавіка 1925 г. пра прыпыненьне падзелу сялянскіх гаспадарак, двары, якія падзяліліся фактычна пасьля 7 чэрвеня 1925 г., лічацца адзінымі тады, калі робіцца земляўпарадкаваньне, а таксама і тады, калі спяганяюцца ўсякія зборы і павіннасьці. Гэта і ёсьць тое мерапрыемства, якое можна на падставе закону ўжыць супроць фактычна падзеленых. А калі паміж членамі двара ўзьнікнуць спрэчкі і адны члены двара будуць перапшкваць другім карыстацца сумесна зямлёю і самавольна яе захапляць, то тады, паводле заяў пакрыўджаных, можна прыцягнуць гвалтаўнікоў да крымінальнай адказнасьці.

Запытаньне Талачынскай Раённай Зямельнай Камісіі.

ПЫТАНЬНЕ 27. Ці мае права раённая зямельная камісія пры разглядзе земляўпарадчай справы скасаваць арэндны дагавор, які быў заключаны на дзяржаўную зямельную маемасьць б. Аршанскім Пав. Зям. Кіраўніцтвам з грамадзянамі, ці скасаваньне гэта залежыць ад акр. зям. камісіі? Разам з тым ці мае права раённая зямельная камісія здавальняць іскі за страты на карэннае палешчаньне?

АДКАЗ. Калі пры земляўпарадкаваньні зямельныя органы прыносяць патрэбным перадаць у працоўнае карыстаньне зямлю са складу дзяржаўнай зямельнай маемасьці мясцовага значэньня і калі гэтая зямля знаходзіцца ў арэндзе, то арэндны дагавор на гэтую дзяржаўную зямельную маемасьць скасоўваецца раённым выканаўчым

камітэтам паводле арт. 2 пастановы ЦВК і СНК БССР за 27 кастрычніка 1927 г. (З. З. БССР 1927 г., № 40, арт. 218). А калі, ў звязку з гэтым скасаваннем, узнікае пытаньне аб сплаце арандатару за нескарыстаныя выдаткі, то гэта пытаньне вырашаецца таксама ў адміністрацыйным парадку раённым выканаўчым камітэтам і акруговым выканаўчым камітэтам на падставе памянёнай вышэй пастановы ЦВК і СНК БССР.

Запытаньне Заслаўскай Раённай Зямельнай Камісіі.

ПЫТАНЬНЕ 28. У раённую зямельную камісію падаецца шмат іскавых заяў ад гр-н (падзельных і непадзельных гаспадарак), якія хадайнічаюць аб падзеле маемасьці і выдзеле зямлі толькі пад сядзібу. Ці можна здавальняць гэтыя іскі?

АДКАЗ. Пры разглядзе спраў аб падзеле двара трэба мець на увазе, што, паводле пастановы СНК БССР пра прыпыненьне падзелаў сялянскіх гаспадарак за 10-11 красавіка 1925 г., падзелы зямлі ў сялянскіх гаспадарках могуць рабіцца зямельнаю камісіяю толькі ў выключных выпадках.

Калі такая выключнасьць будзе ўстаноўлена, то падзел зямлі можа быць дапушчан на падставе арт. 72 Зям. Код. толькі тады, калі належачая ісцу па падзелу, паводле арт. 81 Зям. Код., частка зямлі двара, які дзеліцца, ня менш мінімальнай нормы.

У адваротным выпадку ісцу па агульнаму правілу трэба у падзеле зямельных ужыткаў двара, у тым ліку і аб выдзеле яму часткі зямлі пад сядзібу, адмовіць з прычыны таго, што на належачай яму па закону зямлі ён ня будзе мець магчымасьці скласьці жыцьцёвую сельскую гаспадарку, а таму падзел двара будзе супярэчыць арт. 72 Зям. Код.

Толькі ў тым выключным выпадку, калі ісьцец, з прычыны свайго пераходу да саматужнага промыслу або да рамяства, адмаўляецца ад атрымання часткі палівай зямлі двара і просіць аб дачы яму толькі часткі зямлі пад сядзібу і прысуджэньня сплаты грашмі або натураю за належачую яму частку маемасьці, каб мець магчымасьць займацца у вёсцы саматужным промыслам або рамяством, то такі іск можа быць зямельнаю камісіяю задаволен і ў падзельнай і ў непадзельнай гаспадарцы з захаваньнем пры гэтым правіл сельскага будаўніцтва тым больш, што на пакінутай зямлі іншыя члены двара будуць мець магчымасьць весці жыцьцёвую сельскую гаспадарку. Стварэньне-ж у аграрна-перанаселенай вёсцы патрэбных умоў для разьвіцьця саматужных промыслаў і рамяства знаходзіцца ў адпаведнасьці з палітыкаю Савецкага ўраду.

Адказы на пытаньні 21-28 даюцца Асобнаю Калегіяю Вышэйшага Кантролю па Зямельных Справах пры НКЗ БССР (журнал пленарнага пасяджэньня за 23 сакавіка 1928 г. № 35)

Цана 30 кап.

1927 г. 10
Гоз. "Ізвiлён-
нін".

А Б В Е С Т К А

ЗБОР ЗАКОНАЎ І ЗАГАДАЎ

РАБОЧА-СЯЛЯНСКАГА УРАДУ БССР

і

БЮЛЕТЭНЬ СНК БССР

ЗА ГЭТЫ І ЗА МІНУЛЫЯ ГАДЫ

можна набыць у Кіраўніцтве Спраў СНК і Эканамічнай
Нарады БССР і ў кнігарнях Беларускага Дзяржаўнага
Выдавецтва і Белкаапсаюзу на ўсёй тэрыторыі БССР.

Кіраўнік Спраў СНК
і Эканамічнай Нарады БССР М. Мароз.

А Б В Е С Т К А

Кіраўніцтвам Спраў СНК і Эканамічнай Нарады БССР

ВЫДАНА КНІЖКА

„ДЗЕЙНАСЬЦЬ УРАДУ БССР за 1926-27 г.“

з картаю адмін.-гаспадарчага падзелу БССР і з сьпісам
сельскіх, местачковых і гарадзкіх саветаў і раёнаў БССР.

У кніжцы 336 стар. Цана 2 рублі.

Набыць яе можна ў Кіраўніцтве Спраў СНК і Эканамічнай
Нарады БССР і ў кнігарнях Беларускага Дзяржаўнага
Выдавецтва і Белкаапсаюзу на ўсёй тэрыторыі БССР.

Кіраўнік Спраў СНК
і Эканамічнай Нарады БССР М. Мароз.